

CULTUURBELEIDSPLAN

“Met jouw talent vooruit”

INHOUD

1 Inleiding.....	3
2 Visie op cultuureducatie	4
2.1 De culturele omgeving van de leerlingen	4
2.2 De visie van de school	4
3. Cultuurprofilering Pieter Zeeman.....	6
3.1 Kunstvakken	6
4. Samenwerking	6
5. Huidige activiteiten.....	7
6. Ambities op het gebied van kunst en cultuur	8
7. Kaders voor kunst en cultuur op Pieter Zeeman.....	9
7.1 Kansen en bedreigingen	9
7.2 Personele inzet; het cultuurteam	9
7.3 Begroting kunst en cultuur	10
8. Bijlagen	12
8.1 Partners van Pieter Zeeman op het gebied van kunst en cultuur	12
8.2 Overzicht activiteiten per vak op het gebied van kunst en cultuur	14
8.3 Overzicht vakoverstijgende projecten en andere activiteiten.....	48



1 INLEIDING

In dit beleidsplan leggen we als school onze visie op cultuureducatie vast en de wijze waarop we dat vorm gaan geven in de komende jaren. Uiteraard geven we uitvoering aan de kerndoelen kunstzinnige oriëntatie (wettelijke opdracht):

- Kerndoel 54. De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- Kerndoel 55. De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- Kerndoel 56. De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Deze kerndoelen zijn echter aan herziening toe. Daarom is het ministerie van OCW gestart met de curriculumherziening (www.curriculum.nu). Voor het leergebied Kunst en Cultuur zijn 8 essenties van dit leergebied geformuleerd. Ook deze essenties worden meegenomen in de uitvoering van het cultuurbeleidsplan:

- Ontwikkel artistiek-creatief vermogen (maak- en denkstrategieën)
- Geef vorm aan verhalen door artistieke expressie
- Ontwikkel technieken en artistieke vaardigheden
- Werk aan innovatie (nieuwe maakprocessen)
- Ontwikkel kunst- en cultuurhistorische kennis over verleden en heden (context van kunst)
- Ontdek kunst als spiegel van de wereld (functies van kunst)
- Ervaar culturele en kunstzinnige activiteiten (beleven van kunst)
- Leerlingen leren het product en proces (tussentijds) te delen (presenteren)

Daarnaast zetten we in op de uitgangspunten voor kunst en cultuur zoals geformuleerd door de Vereniging VO-Cultuurprofielscholen;

We zijn ervan overtuigd dat je vanuit een goede visie innovatief onderwijs kunt ontwikkelen, waarbij leren in balans is.

Dat wil zeggen dat het leren vanuit alle invalshoeken benaderd wordt en dús ook cultuureducatie een gelijkwaardige positie inneemt binnen alle andere leergebieden. Daarbij is leren in samenhang net zo belangrijk als leren binnen de grenzen van vakken. We zijn ervan overtuigd dat kunst en cultuur een onmisbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge mensen en een belangrijke voorwaarde zijn voor succesvol leren.

Bron: <https://www.cultuurprofielscholen.nl/voortgezet-onderwijs/vereniging/>

2 VISIE OP CULTUUREDUCATIE

2.1 DE CULTURELE OMGEVING VAN DE LEERLINGEN

Pieter Zeeman is een school voor voortgezet onderwijs in Zierikzee op het Zeeuwse eiland Schouwen-Duiveland. De school is één van de twee scholen van Scholengroep Pontes. De andere school is Het Goese Lyceum met twee locaties in Goes op Zuid-Beveland.

Pieter Zeeman biedt onderwijs aan op alle VO-niveaus: Praktijkonderwijs, VMBO basis- en kaderberoepsgericht, MAVO, HAVO en VWO.

De school is een echte eiland school. Pieter Zeeman vervult een belangrijke functie in het vitaal houden van Schouwen-Duiveland. Daarom is het zo belangrijk dat het aanbod van de school alle niveaus van het voortgezet onderwijs omvat: ieder kind kan vanuit de basisschool op Pieter Zeeman terecht. 'Pieter Zeeman, van en voor het eiland', is de slogan. Het voedingsgebied van de school is primair Schouwen-Duiveland, van Westenschouwen tot aan Bruinisse, van Zierikzee tot aan Brouwershaven, van Ouwerkerk tot aan Scharendijke.

Op het eiland zijn de volgende sectoren dominant; toerisme, agricultuur en visserij. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan de natuur en natuurbehoud, cultureel erfgoed en de bevordering van hedendaagse kunstuitingen.

2.2 DE VISIE VAN DE SCHOOL

Pieter Zeeman ontwikkelt het talent van leerlingen en medewerkers en streeft zodoende als organisatie naar het realiseren van maatschappelijke meerwaarde voor Schouwen-Duiveland en de omliggende gebieden.

De kernwaarde waardoor de school zich laat leiden is **respect**: respect voor elkaar en voor onze omgeving.

Pieter Zeeman is momenteel bezig met de ontwikkeling van een nieuw onderwijsconcept, geïnspireerd op de onderwijsvisie van professor G. Biesta. Biesta ziet de school als een plek waar je dingen krijgt waar je zelf niet op kwam, waar je niet om hebt gevraagd, waar je zelf niet naar zocht, in plaats van alleen een plek waar iets geleerd kan worden.

*"Kijk, daar is iets waarvan ik denk dat het goed, belangrijk, zinvol voor je kan zijn om er aandacht aan te besteden."*¹

Biesta neemt twee problematieken waar in de kunst- en cultuureducatie:

1 Kunst verdwijnt uit kunsteducatie

Volgens Biesta is het niet de bedoeling om kunst in te zetten als iets wat alleen nuttig is of de ontwikkeling bevordert, nee, kunst moet er zijn om de kunst. De herwaardering van de kunst als kunst is noodzakelijk en gewenst om een bijdrage te leveren aan de persoonsvorming van de leerling.

2 Educatie verdwijnt uit kunsteducatie

Biesta geeft aan dat scholen examenfabrieken zijn geworden. Kunstvakken zijn de uitgesproken vakken die mogelijkheden aan kinderen en jongeren bieden om hun

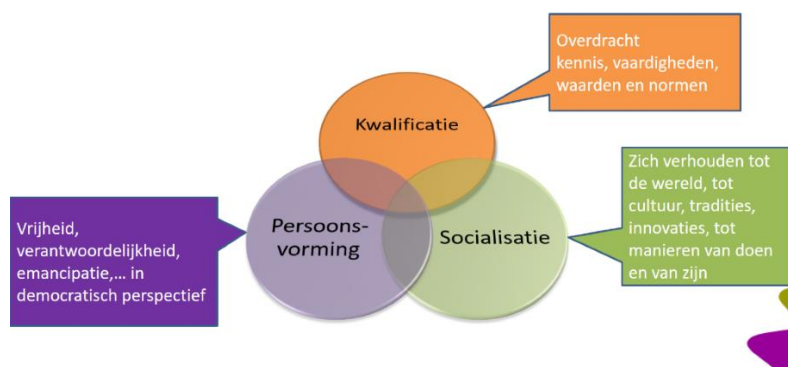
¹ Door kunst onderwezen willen worden. Biesta, 2017.

eigen stem uit te drukken, creatief te zijn en vooral hun identiteit te vinden. De pedagogische opdracht binnen de kunstvakken is om de goede stem, de goede creativiteit en de goede identiteit te vinden, in tegenstelling tot uitsluitend expressie.

Met de slogan **“Met jouw talent vooruit!”** zet Pieter Zeeman de leerling en zijn ontwikkeling centraal. Doel van deze ontwikkeling is, zoals Biesta het formuleert; kwalificatie, subjectivering en socialisatie. Het onderwijs is doelgericht, toegesneden op de maat van de leerling.

Waartoe dient onderwijs?

Volgens onderwijspedagoog & -filosoof Gert Biesta



2

Autonomie is een belangrijke waarde in het leerproces, een leerling wordt begeleid naar eigenaarschap van zijn leren. Leren is een co-creatie van leerling(-en), docenten en onderwijsassistenten. Een docent is vakspecialist en is deskundig en vaardig op het gebied van didactiek, pedagogiek en coaching. Het onderwijs vindt plaats binnen en buiten de muren van de school, waar mogelijk in samenwerking met externe partners. Wij zijn een school waar kinderen zich zo optimaal en breed mogelijk kunnen ontwikkelen, o.a. door het opdoen van kennis, het trainen van vaardigheden, het uitwisselen van ervaringen en gevoelens, het aanspreken van creativiteit en het stimuleren van zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsbesef.

In onze visie vormt Cultuuronderwijs een vast onderdeel van ons onderwijsaanbod en de activiteiten zijn volledig geïntegreerd in het curriculum en daarmee verbonden aan inhouden en doelen van het onderwijs (integrale leeromgeving). Kunst en cultuur leveren een onmisbare bijdrage aan de emotionele, fysieke en intellectuele ontwikkeling van leerlingen. Kunst en cultuur zijn een belangrijke voorwaarde voor succesvol leren: leren in een kunstrijke omgeving geeft bewezen successen op het gebied van wiskundig denken, taalgevoel en sociale vaardigheden.

We stemmen het onderwijsaanbod bij cultuureducatie af op de capaciteiten en kwaliteiten van het kind. We willen door middel van culturele en kunstzinnige oriëntatie kinderen hun omgeving laten verkennen en ontdekken. Daarbij verruimen ze hun gezichtsveld, waardoor ze verschillen leren waarderen en respecteren, kritisch leren beoordelen en een mening leren vormen. We willen kinderen stimuleren in hun persoonlijke ontwikkeling en individuele talenten door ze kennis en vaardigheden te leren, ze nieuwsgierig te maken en ze uit te dagen. Daarnaast is het

² Biesta, G.J.J. (2012). *Goed onderwijs en de cultuur van het meten*. Den Haag : Boom/Lemma. Afbeelding: ingridmolein.wordpress.com

streven kinderen in aanraking te brengen met verschillende kunstvormen door het aanbieden van een breed palet (actief en receptief) van disciplines: muziek, dans, theater, beeldende kunst, cultureel erfgoed, media, literatuur en poëzie.

3. CULTUURPROFILERING PIETER ZEEMAN

3.1 KUNSTVAKKEN

Pieter Zeeman kent diverse kunstvakken die binnen de verschillende afdelingen en leerjaren aangeboden worden: beeldende vorming, muziek, ckv, bte, kubv. Naast deze reguliere vakken kent Pieter Zeeman het vak Kunst & Media. In het vak Kunst & Media leren de leerlingen te communiceren via verschillende media binnen de kunsten. De leerling maakt hier kennis met dansale, theatrale en extra beeldende en muzikale middelen en hoe hij deze middelen in kan zetten bij het maken van een eigen vertolking van een opdracht. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het toepassen van verschillende vormen van multimedia, de “do’s and don’ts” van social media, hoe je jezelf kunt presenteren, het opbouwen van een digitaal kunstdossier en het samenstellen van een voorstelling/expositie.

3.2 PROFILERING SCHOOLBREED EN EXTERN

In de afgelopen jaren zijn er al verschillende activiteiten op het gebied van kunst en cultuur ontplooid, zowel binnen als buiten de school. Naast alle kunstuitingen, gemaakt door leerlingen, die door de school hangen, exposeren we ook buiten de school. Zoals bij de bibliotheek en bij de jaarlijks terugkerende expositie Kunstschouw. Daarnaast worden speciale exposities georganiseerd op andere locaties, verspreid over het eiland. De schoolband ‘Partypuberz’ treedt regelmatig binnen en buiten de school op. Via de social media (Facebook, twitter, website) worden evenementen en andere bijzondere activiteiten gedeeld. Vier keer per jaar krijgen ouders/verzorgers en samenwerkende externen een nieuwsbrief over onder meer allerlei excursies en activiteiten. Op Radio Schouwen-Duiveland wordt iedere laatste vrijdag van de maand door leerlingen zelf een programma gemaakt en samengesteld, waarin leerlingen vertellen over hetgeen leeft en gebeurt op school.

Omdat we als school kunst en cultuur belangrijk vinden en dit ook willen uitstralen, streven we ernaar het predicaat Cultuurprofielschool te krijgen. We willen de stap maken om hetgeen inmiddels onderdeel is van het DNA van de school, dit ook naar buiten toe nog meer te laten zien.

4. SAMENWERKING

Naast de samenwerking binnen de vakken en in het team van Pieter Zeeman om kunst en cultuur doordrongen te laten zijn in de schoolcultuur en in de verschillende curricula, is het ook van belang de samenwerking met partners buiten de school te hebben en dit uit te bouwen (zie ook paragraaf 5). Omdat Pieter Zeeman de enige school voor voortgezet onderwijs is op Schouwen-Duiveland is de samenwerking met partners op het eiland van groot belang. Dit geldt in het algemeen, maar zeker ook op het gebied van kunst en cultuur. Deze samenwerking uit zich onder meer in het bezoeken van de bibliotheek, musea, monumenten en andere culturele

gelegenheden. Er wordt onder meer samengewerkt met de lokale theater- en de muziekschool, het PO en vervolgoopleidingen op zowel MBO- als HBO- niveau. Daarnaast worden er ook projecten op het eiland georganiseerd door en met de leerlingen in samenwerking met de gemeente, bedrijven en kunstenaars. Voor een overzicht van de verschillende partners waarmee Pieter Zeeman samenwerkt, zie paragraaf 8.1.

5. HUIDIGE ACTIVITEITEN

Er worden op Pieter Zeeman verschillende activiteiten op het gebied van kunst en cultuur georganiseerd, zowel binnen het curriculum als daarbuiten.

1 Binnen de kunstvakken. Pieter Zeeman kent verschillende kunstvakken die in het curriculum in de afdelingen en leerjaren worden aangeboden. Naast beeldende vorming, muziek, CKV, KV1, BTE biedt Pieter Zeeman ook het vak Kunst-Media aan waarin leerlingen een verbinding maken tussen kunst en multimediale middelen. Activiteiten op het gebied van kunst en cultuur komen echter ook in de andere vakken aan de orde. In paragraaf 8.2 bevindt zich een overzicht van de verschillende activiteiten per vak.

2 Vakoverstijgend in de vorm van projecten en andere activiteiten. Zie voor een overzicht paragraaf 8.3.

3 Er is voor leerlingen de mogelijkheid om deel te nemen aan de schoolband en het schooltoneel.

4 Er worden verschillende workshops door externen voor leerlingen georganiseerd zoals een graffiti-workshop of een schilderworkshop. Deze workshops kunnen per jaar verschillen, afhankelijk van het lesprogramma waar ze in geïntegreerd worden.

5 Buiten de school in de vorm van excursies, exposities en andere activiteiten zowel op Schouwen-Duiveland als daarbuiten. Voor een volledig overzicht zie paragraaf 8.2.

6 Het deelnemen van leerlingen aan het maken van een radioprogramma bij Radio Schouwen-Duiveland op het eiland en het aanleveren van materiaal voor media.

7 Daarnaast maken we gebruik van de meerjarige regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Deze biedt ons door middel van een stimuleringsregeling onder de naam 'Meer muziek in de klas' de mogelijkheid muziekonderwijs aan te bieden in de Praktijkopleiding (PRO).

8 Bezoeken van (vervolg-)opleidingen waarin kunst en cultuur een belangrijke rol spelen zoals het Grafisch Lyceum, Scalda (mediavormgeving), WDK, St. Joost.

6. AMBITIES OP HET GEBIED VAN KUNST EN CULTUUR

Pieter Zeeman heeft de volgende ambities op het gebied van kunst en cultuur:

- 1 De doorlopende vakoverstijgende activiteiten voor kunst en cultuur staan jaarlijks beschreven in een overzicht en worden uitgevoerd, zowel binnen de curricula van de kunstvakken als schoolbreed.
- 2 Binnen de verschillende vakken is er aandacht voor kunst en cultuur vanuit het perspectief van dat vak. Dit uit zich in een zelfstandige activiteit tijdens een vakles of in een bijdrage aan een activiteit vanuit het perspectief van kunst en cultuur. In de curricula zijn deze activiteiten opgenomen (zie paragraaf 8.2), bijvoorbeeld de reis naar Rome van de secties geschiedenis en kunst.
- 3 In de activiteitenweek van leerjaar 1 t/m 3 zijn projectweken opgenomen binnen een bepaald thema waarbinnen alle vakken hun inbreng hebben. Bijvoorbeeld de Amazoneweek in leerjaar 1.
- 4 De werken van kunst en cultuur worden breed uitgedragen door diverse leerjaren en afdelingen binnen en buiten de school. Bijvoorbeeld in de vorm van exposities op het eiland of artikelen in de krant.
- 5 De jaarlijkse samenwerking met diverse partners op en buiten Schouwen-Duivenland wordt gecontinueerd en verder uitgebouwd.
- 6 Innovatieve en digitale vormen van kunst en cultuur zijn verweven in het curriculum van Pieter Zeeman.
- 7 Meer leerlingen kiezen voor een kunstvak als (extra) examenvak in alle afdelingen.
- 8 Er is sprake van een intensieve samenwerking met het PO op het gebied van kunst en cultuur. Deze samenwerking staat beschreven in het overzicht als benoemd in paragraaf 6, punt 1.
- 9 Ouders/verzorgers en leerlingen zijn zich meer bewust van de relevantie van kunst en cultuur voor de gehele ontwikkeling van zoon/dochter als professional en als mens.
- 10 De disciplines dans en drama worden in het curriculum van km-km verweven.
- 11 Een programma voor talentontwikkeling in de vorm van atelieruren wordt opgezet, dit in samenwerking met externe professionals en kunstopleidingen
- 12 Er is meer afstemming en samenwerking met kunstopleidingen op het HBO.

7. KADERS VOOR KUNST EN CULTUUR OP PIETER ZEEMAN

7.1 KANSEN EN BEDREIGINGEN

In de middeleeuwen groeide Zierikzee uit tot een van de belangrijkste steden van Holland en Zeeland. Koopvaardij, visserij, lakennijverheid en zoutindustrie waren de pijlers van de welvaart. In het eerste kwart van de 13de eeuw kreeg Zierikzee stadsrechten, die in 1248 opnieuw werden bevestigd. Veel jonger is Brouwershaven, dat vanaf 1440 als stad wordt vermeld. Brouwershaven had geen zitting in de Staten van Zeeland en was daarom een smalstad. Beide steden deden hun invloed gelden. Zierikzee had veel macht doordat haar inwoners grote zakelijke belangen hadden op het eiland. Van oudsher fungeerde de stad als centrum voor tal van regionale activiteiten. Vanaf de 18de eeuw nam de invloed van beide steden af. Meer en meer werd Schouwen-Duiveland een eiland waar de landbouw de boventoon voerde.³

Van oudsher speelden kunst en cultuur dus geen rol van betekenis op het eiland. We merken op school dat, met name op de afdelingen havo en het vwo voor veel ouders/verzorgers het vak kunst vooral als 'bij'vak gezien wordt, maar niet als vak van betekenis voor de beroepsontwikkeling van hun kind. Landbouw en inmiddels ook techniek worden door velen als pijlers gezien voor een bestaan op Schouwen-Duiveland.

Inmiddels wordt het, mede dankzij de Stichting Culturele Activiteiten⁴ op Schouwen-Duiveland, meer onder de aandacht gebracht op het eiland. Doordat onze kunst-docenten enthousiast lesgeven en daarbij partners op het eiland betrekken en zij met hun leerlingen participeren in allerlei projecten op het eiland, groeit de betrokkenheid tussen Pieter Zeeman en de eilandbewoners en beïnvloedt dit het beeld dat de laatstgenoemden hebben over kunst en cultuur.

7.2 PERSONELE INZET; HET CULTUURTEAM

Cultuureducatie zien wij als een onderwerp dat school-breed gedragen moet zijn en in de schoolcultuur verweven. Dit betekent daarmee ook, dat in de breedte van de vakken en in het Pieter Zeeman team, de activiteiten voor kunst en cultuur qua uitvoering belegd moeten worden.

Taken en verantwoordelijkheden

In het kader van aansturing en monitoring is er één coördinator belast met de onderstaande taken. Het kan zijn dat ervoor gekozen wordt de taken over twee coördinatoren te spreiden. Het aantal taakuren wordt dan over de coördinatoren verdeeld.

Coördinator kunst en cultuur

- Jaarlijks opstellen van een activiteitenplan waarin alle activiteiten beschreven staan van de schoolbrede activiteiten rondom kunst en cultuur (hiermee worden niet de activiteiten van de kunstvakken bedoeld die vallen in het kader

³ <https://www.schouwen-duiveland.nl/inwoners/gemeentearchief/geschiedenis>

⁴ <https://casd.nl/over-ons/>

van die betreffende curricula). In dit plan wordt tevens beschreven van wie, welke actie verwacht wordt en wanneer, alsmede een begroting.

- Het organiseren van de projectweken in leerjaar 1 t/m 3.
- Het informeren van betrokkenen over voornoemde activiteiten.
- Het fungeren als vraagbaak voor collega's op het gebied van kunst en cultuur.
- Jaarlijks evalueren van het activiteitenplan als geheel alsmede de afzonderlijke activiteiten bij de collega's, leerlingen, ouders en eventuele andere, externe participanten en een terugkoppeling hiervan geven naar het MT.
- Onderhouden contacten samenwerkende partners.
- Ondersteunen van de verschillende secties bij het vormgeven van kunst en cultuur binnen hun vak indien daar behoefte voor is.
- Nemen van initiatieven op het gebied van kunst en cultuur en het tevens stimuleren en meenemen van collega's hierin.
- Verantwoordelijk voor zaken die samenhangen met het lidmaatschap van Cultuurprofielschool.

Daarnaast zijn ook de **docenten kunstvakken** onderdeel van het cultuurteam waarbij deze

- uitvoering geven aan de vakinhoudelijke activiteiten,
- waar mogelijk initiatieven nemen om nieuwe activiteiten te ontwikkelen voor het eigen vak, voor de sectie als geheel of schoolbreed, dit in samenspraak met de coördinator kunst en cultuur,
- waar mogelijk de verbinding leggen met andere vakken of externen bij geplande activiteiten.

Tevens is er sprake van een collega die als taak heeft alle activiteiten rondom kunst en cultuur **PR**-matig binnen en buiten de school goed neer te zetten.

7.3 BEGROTING KUNST EN CULTUUR

De activiteiten op het gebied van kunst en cultuur worden betaald uit de vrijwillige ouderbijdrage en de inzet van de CJP-kaart. Daarnaast levert Pieter Zeeman zelf een bijdrage aan de kosten die deze activiteiten met zich meebrengen. Een gedeelte hiervan wordt vertaald naar taakuren.

Kostenpost	Beschrijving	Kosten
Lidmaatschap St. Cultuurprofielscholen	Bijdrage aan Cultuurprofielschool	3750 euro per jaar
Coördinator kunst en cultuur	Taakuren behorende bij de taak coördinator kunst en cultuur	200 taakuren
Innovatie	Afhankelijk van de voorgelegde plannen kosten voor ontwikkeling, materiaal en/of inzet personeel	Reservering nog nader vast te stellen
Projectweken	Kosten projectweken	Per projectweek te bepalen a.h.v. begroting (tot een max in totaal van 120 taakuren op jaarbasis voor alle projecten)
Budget kunstvakken	Benodigheden materiaal kunstvakken en kosten die samenhangen met de organisatie van activiteiten door bijvoorbeeld externen	16.500 euro

8. BIJLAGEN

8.1 PARTNERS VAN PIETER ZEEMAN OP HET GEBIED VAN KUNST EN CULTUUR

Op het eiland

Fizi film/theater Zierikzee
Stadhuismuseum
VVV
Bibliotheek/leescafé/ expositieruimte
Zeeuwse muziekschool
Zeeuwse theaterschool Jeugd Dans Theater
Gemeente Schouwen- Duiveland
Stadsarchief Zierikzee
WAK
Dick van der Veer, fotograaf
Open atelier basisschool
Watersnoodmuseum, Ouwerkerk
Stichting Zeeuwse Carillons
Rick van der Ven, dramalessen
Obase, openbare basisscholen Schouwen-Duiveland
Pjer en Iris Poldervaart, film en fotografie
Kunstschouw met eigen expositieruimte voor examenleerlingen
Imkervereniging Schouwen-Duiveland
PZC Esme Soesman
Theater Loods
Omroep Schouwen-Duiveland, radiozender leerlingen PZ
Aemstie Live, Goud voor oud
Zeeuwland
Kunstschouw
Bewaerschole
Zeeuwse fotosalon
Nieuwe Kerk
Stichting Stad en Lande
Landbouwmuseum Goemanszorg
Oude gevangenis, Zierikzee
Kasteel Slot Moermond, Kasteel de Witte van Haemstede
Mont Maertre, Zierikzee
Rederijkers
Theatergroep Zierik Zierikzee
Borrendamme
Stichting culturele activiteiten

Buiten het eiland

Kunstbende
HZcult, Vlissingen
Scoop, Middelburg
Klein Kunstig
Santino Meiland-company
Circus Boltini
Animal's verhuur
Centrum voor Kunst- en Cultuureducatie Oosterschelderegio
HZ-cult
Rechtbank Middelburg
Kleinkunstig
Kunst- en Cultuureducatie Oosterschelderegio(cultuurbus)
Omroep Zeeland

Vincent Huibers
Nationale Museumweek
Frank en Karin Roks, kunstenaarsduo
Jan Detrie, kunstenaar
Theatergroep Zierik Zierikzee



8.2 OVERZICHT ACTIVITEITEN PER VAK OP HET GEBIED VAN KUNST EN CULTUUR

AARDRIJKSKUNDE

Leerjaar 1MAVO

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Canada, dichtbij en veraf	kaartvaardigheden
2	Steden in je eigen omgeving	verschillen stad en platteland
3	Landschappen in Afrika	Nomaden cultuur
4	India, land van verschillen	hindoeïsme, kastensysteem
5	Landschappen in Europa	Gebruik van het landschap
6	Transportland Nederland	infrastructuur
7	Natuurgeweld in Japan	vulkanen en aardbevingen
8	Turkije: twee werelden	godsdienst en cultuur (islam)
9	Amazonegebied	Projectweek: Vakoverstijgend; Het Klimaat, het landschap Samenwerking met Mu, KM, Bio, Gs talen Wi en Na.

Leerjaar 2

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Zuid Afrika	Cultuur, townships, Ontwikkelingsland.
2	Europa	Vorming van het landschap, , Rol van het ijs, stroomgebied van de Rijn, Kustvormen.
3	NL duurzaam	Energie en klimaatverandering, Energie van de toekomst, Water; bescherming en rivieren.
4	Duitsland	Berlijn, Made in Germany, bevolking en ruimte.
5	China	Bevolking en ruimte, Opkomend China, Migratie en verstedelijking, Milieu.
6	Turkije	Verschillen in het land, groei van de steden, Aardbevingen, Twee werelden Oost en west.
7	V.S./ India	Klimaat en reliëf in de VSA. Natuurgeweld, Moesson in India, Weer en Natuurgeweld in India.
8	Brazilië	Verschil tussen Zuid Korea en Brazilië, Zuid Amerika, rivieren

Leerjaar 3 en 4

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Arm en rijk	3 MAVO: Vakoverstijgend: Vluchtelingenproject met geschiedenis (STM). Geen ruimte voor projecten omdat de stof voor het examen af moet zijn (5 lessen in twee schooljaren)
2	Bronnen van Energie	
3	Grenzen en identiteit	
4	Bevolking en Ruimte	
5	Weer en Klimaat	
6	Water	



Leerjaar 1HAVO en VWO onderbouw

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Canada, dichtbij en veraf	Kaartvaardigheden
2	Steden in je omgeving	Verschillen stad en platteland
3	Landschappen in Afrika	Nomadencultuur
4	India, land van verschillen	Hindoeïsme, kastensysteem
5	Landschappen in Europa	Gebruik van het landschap
6	Transportland Nederland	Infrastructuur
7	Natuurgeweld in Japan	Vulkanen en aardbevingen
8	Turkije: twee werelden	Godsdienst en cultuur (islam)
9	Amazonegebied	Projectweek: Vakoverstijgend; Het Klimaat, het landschap. Samenwerking met Mu, KM, Bio, Gs, talen Wi en Na.

Leerjaar 2

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Zuid Afrika	Cultuur, townships, Ontwikkelingsland.
2	Europa	Vorming van het landschap, , Rol van het ijs, stroomgebied van de Rijn, Kustvormen.
3	NL duurzaam	Energie en klimaatverandering, Energie van de toekomst, Water; bescherming en rivieren.
4	Duitsland	Berlijn, Made in Germany, bevolking en ruimte.
5	China	Bevolking en ruimte, Opkomend China, Migratie en Verstedelijking, Milieu.

6	Turkije	Verschillen in het land, groei van de steden, Aardbevingen, Twee werelden Oost en west.
7	V.S./ India	Klimaat en reliëf in de VSA. Natuurgeweld, Moesson in India, Weer en Natuurgeweld in India.
8	Brazilië	Verschil tussen Zuid Korea en Brazilië, rivieren.

Leerjaar 3HV

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Nigeria rijk en toch arm	Etnische verschillen, ontwikkelingssamenwerking. VWO: opbouw steden ontwikkelingslanden.
2	Nederland verandert	Opbouw van een westerse stad, stedelijke vernieuwing, allochtonen, ontgroening en vergrijzing.
3	Chili: het land waar de aarde ophoudt	Aardbevingen, klimaat, Chili algemeen.
4	Europa in beweging	Industriële revolutie Engeland, Locatiefactoren, Oost en West Europa, Kapitalisme en Communisme, Migratie.
5	Stad en bevolking in Amerika	Gentrificatie van wijken, migratie, Melting pot.
6	Natuurkrachten in NL	Waddeneilanden, Nederlandse landschap.
7	Rusland en zijn bureu	Geopolitiek, etnische volken, Oekraïne en Rusland.
8	Ruimteschip Aarde	Duurzaamheid, ecologische voetafdruk, Migratie

Leerjaar 4HAVO bovenbouw

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Mexico en de VS	Verschillen tussen arm en rijk en de migratie als gevolg
2	Landschappen en landbouw	Cultuurlandschappen, liberalisering van de landbouw
3	Middellandse Zee gebied	Klimaat, Landdegradatie en toerisme
4	Arm en rijk	Manieren van meten van welvaart en ontwikkeling
5	Wonen in Nederland	Rivieren en stedelijke problematiek

Leerjaar 5

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Globalisering	Cultuur, demografie, economie , politiek (globalisering)
2	Indonesië	Cultuur, godsdienst, vulkanisme, bosbranden
3	Aarde	Platentectoniek, verwering en erosie, klimaten

Leerjaar 4VWO bovenbouw

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Mozaïek van regio's	Indelen van landen op basis van economie en cultuur
2	Endogene krachten	Vulkanen en aardbevingen
3	Exogene krachten	Klimaten, verschillen in neerslag/temperatuur
4	Het wereldsysteem	Relaties in de wereld, globalisering

5	Zuid Oost Azië in beeld	Kennismaking met de verschillende landen en economische ontwikkeling
---	-------------------------	--

Leerjaar 5

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Rivieren en kust	Maas en de Rijn vergelijken, invloed van de zee
2	Mondiale vraagstukken	Wereldvoedselvraagstuk, klimaatverandering
3	Zuid Oost Azië, hulpbronnen	Aardolie en delfstoffen
4	Steden in Nederland	Stedelijke problematiek, huisvesting en economie
5	Zuid Oost Azië actueel	Bosbranden en economische samenwerking

Leerjaar 6

	Hoofdstukken	Onderwerpen
1	Wereld	cultuur, demografie, economie , politiek (globalisering)
2	Nederland	Ruimte voor water en stedelijke problematiek
3	Aarde	Platentektoniek, verwerking en erosie, klimaten

Er is de laatste jaren veel samenwerking met de andere vakken gekomen. Wij werken mee aan de projectweek voor de brugklassen met als thema de amazone. Aardrijkskunde heeft hier ook lesbrieven voor gemaakt.



BIOLOGIE

Overzicht Cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie biologie

•Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Natuurwetenschappen hebben niet zoveel met kunst, maar omgekeerd is dat wel het geval. Dit geeft een opening om Kunst te gebruiken tijdens de biologieles.

Tijdens een aantal biologielessen wordt er getekend. Wat is waarnemen en hoe teken je figuratief en schematisch. Wat je ziet in plaats van wat je denkt te zien. Hoe werkt een vergroting en hoe veranderen de verhoudingen. Hoe teken je na wat zichtbaar wordt onder de microscoop?

•Welke activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur?

Afgelopen jaren zijn we begonnen met het invoeren van onderstaande zaken in de brugklas. Dit jaar wordt het uitgebreid naar leerjaar 2. Op hv niveau wordt geen biologie gegeven in leerjaar 2 wel. Volgend jaar wordt dat dan uitgebreid naar klas 3, jaar erop klas 4, enz..

Op de studieplanners, de ELO en de opening van een nieuw hoofdstuk, wordt per hoofdstuk een kunst/cultuuronderdeel geïntroduceerd dat te maken heeft met het hoofdstuk.

Brugklas:

Het eerste hoofdstuk, wat is biologie, heeft als belangrijk onderdeel levend, dood en levenloos. We beginnen dit hoofdstuk met een stilleven, waarbij wordt uitgelegd wat een stilleven is en welke elementen levend, dood, levenloos we erop kunnen zien.

Hoofdstuk 3 gaat over organen en cellen. Hier wordt het schilderij 'de anatomie les' van Dr Nicoleas Tulp gebruikt.

Hoofdstuk 4: Ordening gaat over biodiversiteit. De Landgoederen in Nederland hebben een belangrijke invloed op de biodiversiteit. Doordat landgoederen al sinds jaar en dag op dezelfde manier worden onderhouden en beheerd, zijn hier nog bijzondere levensvormen te zien die elders zijn uitgestorven.

Hoofdstuk 5: Stevigheid en beweging. Hierin speelt het skelet een belangrijke rol. We kunnen hier ook gebruik maken van het muziekstuk dance macabre en de expositie van Body Works.

Hoofdstuk 6: Waarneming, regeling en gedrag

Hierbij kunnen zinsbegoocheling plaatjes worden gebruikt. Hoe werkt het perspectief nu en waarom zie je wat je ziet.

Hoofdstuk 2 en 7 : bloemen en planten

Er zijn zo veel kunstwerken met bomen, bloemen en planten. Dit is het laatste hoofdstuk van het schooljaar. Schilderijen zoals: 'bomen langs de Epte' van Monet of de zonnebloemen van van Gogh tonen we. Ook het herbarium waarin vroeger hele mooie geschilderde planten stonden kan hiervoor worden gebruikt.

Op deze wijze verbinden we Biologie met de wereld van de Kunst. Deze verdieping levert een bijdrage aan de beleving van het geheel.

Cultuur

Daarnaast werken we vanuit de sectie Biologie aan het kunnen leveren van een bijdrage aan het culturele welbevinden. Ons eiland heeft een belangrijke waarde voor ons en de leerlingen. Wij zien het als een mogelijkheid binnen de sectie om de leerling bewust te maken van hoe om te gaan met de natuur op dit eiland. D.m.v projecten leren we leerlingen stil te staan van de schoonheid van de natuur. De balans tussen zoet en Zout (Specifiek voor Schouwen-Duiveland) is een belangrijk thema wat ook in de kunstsectie behandeld wordt. Bovendien bezoeken de leerlingen bedrijven op het eiland waar ze daar een dagje meelopen. Dit zijn vaak kleine biologische bedrijven. Verder organiseren we een afvalproject voor alle 2^e klassers waarbij de leerlingen zien hoe afval wordt verwerkt. Ook werken we samen met het Technasium waar duurzame projecten worden gestimuleerd en uitgewerkt en hier wordt techniek met natuur gecombineerd. (denk aan zon- en windenergie).

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Al 4 jaar lang wordt vanuit de Kunstsectie een projectweek georganiseerd waarin de sectie biologie een lesbrief voor 2 uur gebruikt. Deze lesbrief staat in een draaiboek en wordt tijdens de biologielessen in een activiteitenweek aan alle brugklassers B/K/M/H/V aangeboden. Hierin zullen de bijzondere flora en fauna van het Amazonegebied aan bod komen. Ook wordt aan al deze brugklassen een WNF-film vertoond over de bijzondere dieren en planten in het Amazonegebied. Het WNF geeft de leerlingen ook jaarlijks gratis allerlei materiaal zoals ansichtkaarten en boekenleggers. Bovendien zijn er biologiedocenten die aan met de leerlingen diverse insecten maken op het technasium. Deze dienen dan weer als decor in het auditorium.

Een jaarlijkse excursie in de brugklas is een bezoek aan Avifauna Samenwerking met het Technasium, kunst en gs (2^e leerjaar) met het thema Schouwen-Duiveland waarbij leerlingen opdrachten krijgen voor indelingen van land en bezig gaan met landschapsarchitectuur. Daarnaast ook samenwerking met gs i. v m het watersnoodmuseum (beheersbaarheid water)



Geschiedenis

•Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie geschiedenis

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Geschiedenis en kunstgeschiedenis hebben heel veel raakvlakken. Bij ieder tijdvak wordt kunst / cultuur aangehaald.

•Welke activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur?

Geschiedenis organiseert heel veel excursies en daarbij hebben wij nagenoeg altijd overleg met de vakgroep Kunst. Het programma wordt veelal in combinatie met die vakgroep samengesteld.

•Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

In de brugklas bezoeken leerlingen jaarlijks het stadhuismuseum te Zierikzee. Hier bekijken ze de kunstzinnige en culturele eiland gebonden bronnen.(Samenwerking Gs Kunst en Nederlands) Ook bezoeken alle brugklassers het Archeon. Bovendien krijgen zij de theatervoorstelling de stormvloed van theatergroep Theaterloods-B aangeboden.

In Fizi(filmtheater te Zierikzee) bekijken de Mavo 4 leerlingen de oorlogsfilm Yoeux Noël. Dit is een samenwerking tussen KV NE en GS. Ook bezoeken de mavo4 leerlingen Ieper. Ze maken voor CKV een film over de 1^e of 2^e WO. Bovendien brengen ze een bezoek aan Amsterdam waar ze een bezoek brengen aan t Rijksmuseum en het van Gogh museum en zij de oude gevels moeten fotograferen en hier een verslag over moeten maken vanuit een rondvaart.

De reis naar Rome betreft een reis voor leerlingen van 6VWO die gs en/of Kunst in hun pakket hebben. Hier wordt de Culturele en Kunsthistorische waarde van onze westerse beschaving rijkelijk getoond. Leerlingen moeten zich hier uitgebreid verdiepen in de verschillende gebieden van Kunst, Cultuur en geschiedenis.

Verder gaan Mavo 3 leerlingen jaarlijks naar Breendonk waar zij kennis nemen van(en daadwerkelijk beleven) de voorbije gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden tijdens de oorlog. Bij KM is er een film gemaakt door leerlingen die De Bunker heet. Verder bezoeken we bij geschiedenis de Batavia. Een cultuurhistorisch erfgoed waar leerlingen oog in oog staan met een stukje Nederlandse geschiedenis.

Verder is er in het 3^e jaar voor de Havoleerlingen een theatervoorstelling door theatergroep Theaterloods-B de Horzelman met als thema gevaar van radicalisering. Met verkiezingen houden wij op school ook altijd verkiezingen onder de leerlingen.

Dan wordt er ook een bezoek gebracht aan het gemeentehuis om een raadsvergadering mee te maken. Met Havo 5 en VWO 6 wordt jaarlijks een bezoek gebracht aan de 2^e kamer.

Al 4 jaar is er vanuit de Kunstsectie een projectweek voor de brugklassers georganiseerd waar de sectie geschiedenis een lesbrief voor 2 uur voor heeft geschreven. Deze lesbrief zit in een draaiboek en komt tijdens de geschiedenislessen in een activiteitenweek voor alle brugklassers PRO/B/K/M/H/V aan bod. Hierin zullen de onderwerpen ontdekkingsreizen, kolonisatie en de gs van de Inca's de Maya's en de Azteken aan bod komen.



Voor het 2^e leerjaar zijn we volop bezig met het thema Schouwen-Duiveland. We werken mee aan de opzet van een projectweek waar het stadhuis museum en het watersnoodmuseum op ons eiland onderdeel van uitmaken. Tijdens de projectweek wordt ook bij andere vakken met dit thema gewerkt. Voor geschiedenis is de watersnood een belangrijk onderdeel om te behandelen en aandacht aan te schenken.

Voor het 3^e leerjaar gaan we meewerken aan het thema kathedralenbouwers waarin de Middeleeuwen een extra dimensie krijgen. Ook hier is een projectweek in de maak.

NEDERLANDS

Kunstprojecten en culturele projecten binnen het vak Nederlands

- BKM 1: Kennismakingsspel i.s.m. bibliotheek
Lezen i.s.m. de bibliotheek
Poëzieproject i.s.m. de bibliotheek
Filmverslag n.a.v. een bekeken film(in t hart van Hadiah Tromp)
Lezen van 1 jeugdboek (mavo: 3)
Theatervoorstelling Stormkracht
Deelname gedichtenposter(samenwerking Kunst en Nederlands)
- BKM2: Lezen i.s.m de bibliotheek
Fizi-bezoek (film) n.a.v. een gelezen boek
Filmrecensie n.a.v. bekeken film
Lezen jeugdboeken (basis: 1, kader: 2, mavo: 3)
Boekpromotie door de leerlingen
Poëzieproject i.s.m. de bibliotheek
- BK 3/4: Filmrecensie n.a.v. bekeken film
Lezen: 4 jeugdboeken (basis); 6 (kader)
Bezoek schrijfster(Khalid Boudou). Samenwerking met Kunst
Wedstrijd Literairtour samenwerking bib(Buddy Tegenbosch)
- M 3 /4 Lezen: Young Adult en volwassen literatuur (7 titels)
Maken boek en presentatie over Nederlandse cultuur
Vertalen middeleeuwse tekst naar de hedendaagse popcultuur (+
Presentatie over favoriete popgroep)
Maken film en Oscar-uitreiking
Klas 3: film n.a.v. boek bekijken een recensie of verwerking erover
schrijven.
Klas 4: i.s.m. BTE: excursie Amsterdam met museumbezoek, film,
stadswandeling. Leerlingen schrijven sprookje over een bekend
schilderij
- Bezoek auteur(Cis Meijer): leerlingen regelen alles zelf, maken
interview en verslag, verzorgen posters, cadeautje aankleding etc.
- Havo/vwo 1 Poëzieproject(samenwerking Kunst)
Vergelijking boek/film project; recensie schrijven en verwerking.
Lezen van jeugdboeken/ thema en motieven verfilming en/of
boekverslag:
- Havo/vwo 2: Poëzieproject
Filmproject (hierbij zelf filmpjes maken)
Lezen van jeugdboeken/ thema en motieven verfilming en/of
boekverslag:
Verhalenproject
- Havo/vwo 3: Verhaalanalyse en analyse novelle van W. F. Hermans

Voorlezen verschillende boeken
Film kijken (literair) en bespreken (havo 3)
Groot poëzie project
Lezen boeken (young adult of volwassen literatuur): 3.

Havo 4: Lezen voor de lijst: 5 boeken
Literaire film bekijken en bespreken
Literatuurgeschiedenis: middeleeuwen t.m. verlichting (hierbij aandacht voor beeldende kunst, architectuur en muziek)
Voorlezen en bespreken verschillende boeken

Havo 5: Poëzie
Lezen voor de lijst
Literatuurgeschiedenis romantiek t.m. moderne tijd
Literaire films bekijken en bespreken
Voorlezen en bespreken van verschillende boeken.

Vwo 4: Verhaalanalyse (lezen van diverse verhalen hierbij)
Lezen 5 boeken (volwassenliteratuur)
Presentatie en betoog n.a.v. het bestuderen van een cultureel onderwerp.

Vwo 5: Literatuurgeschiedenis: middeleeuwen – renaissance (hierbij aandacht voor beeldende kunst, architectuur en muziek)
Lezen 5 boeken (waaronder 1 middeleeuwse tekst, 1 renaissance tekst en 1 dichtbundel)
Referaat en beschouwing n.a.v. de bestudering van een dichtbundel

Vwo 6: Literatuurgeschiedenis (18^e eeuw – heden; hierbij aandacht voor beeldende kunst, architectuur en muziek.
Lezen 2/3 literair werken; mondeling over 12 boeken (vwo 4-6)
Schrijven essay over een cultureel onderwerp.

Leerlingen uit diverse klassen bezoeken een film: Voor de corona was dat de film "In t hart van Hadijah Tromp" en bespreken dit bij Nederlands. Leerlingen werden geïnterviewd door de acteurs en de regisseur. Er komen schrijvers op school voor diverse klassen en dan werken we samen met de Kunstsectie. Sinds 4jaar heeft de sectie Kunst een project rondom het Amazonegebied georganiseerd, waarbij alle secties (dus ook de sectie Nederlands), een bijdrage levert. De sectie Nederlands heeft hier een lesbrief voor 2 uur voor geschreven en is onderdeel van een draaiboek. Alle brugklassers PRO/B/K/M/H/V zullen deze lesbrief aangeboden krijgen op niveau. Bij deze lesbrieven komen centrale begrippen die met het Amazonegebied te maken hebben aan bod zoals: Klimaatverandering, dreiging Amazonegebied, klimaat temperatuur regenwoud etc.



Voor het 2^e leerjaar werken we mee met het thema Schouwen-Duiveland. We koppelen leerlingen aan bejaarden die in het naast school gelegen bejaardenhuis Borrendamme wonen. We laten leerlingen interviews houden met kunstenaars van het eiland en ze maken gedichten over hun eigen eiland. Ook zijn we bereid om in de projectweek lessen te besteden aan dit thema en met andere vakken samen te werken.

Tijdens de bezoeken van schrijvers werken we samen met de bibliotheek waar we exposities houden en geven we de leerlingen een taak zodat ze eigenaar zijn van het gehele proces

Engels

Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie Engels

•Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Het is onmogelijk om een taal te leren en niet in aanraking te komen met zowel de kunst en cultuur van het betreffende land. In het geval van het vak Engels komt niet de cultuur van één land aan bod, maar van tientallen landen. Als een wat vreemde mengelmoes van Angelsaksisch, Noors, Deens, en Frans is het Engels in de afgelopen twee eeuwen uitgegroeid tot een lingua franca. Er zijn vandaag de dag zo'n 1 miljard mensen die Engels spreken (zowel als moedertaal als tweede taal.) In totaal zijn er ruim 1,5 miljard mensen die een vorm van Engels spreken.

In onze lessen maken wij gebruik van divers authentiek materiaal. Dit betekent dat er verschillende vormen van Engels voorbij komen in onze lessen. Zo komen er in de luisterfragmenten o.a. sprekers uit het Verenigd Koninkrijk, Zuid Afrika, de Verenigde Staten en Australië langs – ieder met een eigen accent en een eigen achtergrond.

Ook in onze methodes wordt er gebruik gemaakt van artikelen uit verschillende landen waar Engels een officiële taal is. Ook wordt er expliciet aandacht besteed aan Countries & Culture. Naast het leren van de taal is het leren over de cultuur (en geschiedenis) van een land essentieel om teksten e.d. te kunnen doorgronden. Bij ons vak is het ontwikkelen van de algemene en parate kennis van een leerling dan ook erg belangrijk. Zo komen er fragmenten en teksten over o.a. Ayer's Rock, Dr Martin Luther King Jr, en the Tower of London voorbij. Hoe meer een leerling weet over de geschiedenis en cultuur van een land, hoe makkelijker/toegankelijker de luisteropdrachten en leesteksten. Ook bij de eindexamens komen veelal culturele/geschiedkundige onderwerpen aan bod. Bij het behandelen van dergelijke teksten ter voorbereiding op het examen wordt hier dan ook nadrukkelijk bij stil gestaan.

•Welke activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur?

Zie bovenstaande beschrijving. Daarnaast vond in klas 3B/K/M altijd een reis naar Londen plaats, waarbij veel aandacht voor kunst en cultuur was. Vanwege de dreiging van terroristische aanvallen is de reis verplaatst naar Praag maar het draaiboek voor Londen ligt er nog voor het geval dat er weer betere tijden zich zullen aandienen. Binnen de sectie organiseren we ieder jaar een tweedaags excursie naar Canterbury voor onze Cambridgeleerlingen. Dit programma barst van de culturele activiteiten. Zo wordt er een bezoek aan de Canterbury Cathedral gemaakt, bezoeken we het oudste kerkje van Engeland (waar de kerstening van Engeland begonnen is in de 7e eeuw) en bezoeken wij Dover Castle (welke een cruciale rol heeft gespeeld in de Tweede Wereldoorlog.) Ter voorbereiding op de excursie behandelen we meestal een aantal verhalen uit Chaucer's Canterbury Tales.

•Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?



Sinds 4 jaar doen we mee aan het project voor de brugklassers dat vanuit de Kunstsectie is en wordt georganiseerd. Karin den Haan heeft het project gecreëerd en is een project rondom het Amazonegebied, waarbij alle secties (dus ook de sectie Engels), een bijdrage leveren. De sectie Engels heeft hiervoor een lesbrief van 2 uur voor geschreven. Deze lesbrief zit in een draaiboek en tijdens de Engelse lessen in een activiteitenweek zullen de brugklassers PRO/B/K/M/H/V deze lesbrief aangeboden krijgen.

FRANS

Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie Frans

- Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?
Kunst en cultuur zijn door de methode heen gewoven op allerlei onderdelen: in leesteksten, luisteropgaven, kijkopdrachten, liedjes etc. Het onderwijzen van de Franse taal is meer dan alleen het aanleren van grammatica, woordjes ed. Het gaat des te meer om het overbrengen van de civilisation en cultuur van Frankrijk en de Fransen.
 - Welke activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur?
Het kijken van filmfragmenten als kijkoefening, het luisteren naar chansons als luisteroefening, het oefenen van spreekopdrachten, het maken en bespreken van de oefeningen bij francofolies etc.
 - Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?
Als vanouds behoorde op onze school een bezoek aan Parijs tot de standaard excursies.
De Notre Dame, een rondvaart over de Seine, De Eiffel toren, het Louvre, le Sacre Coeur, Mont Martre etc. Sinds de aanslagen hebben we Parijs voorlopig geschrapt maar we hopen in de nabije toekomst weer een bezoek te kunnen brengen aan deze prachtig stad.
Soms hebben de brugklas een kunstactiviteit op Mont Maertre in Zierikzee, een pleintje waar kunstenaars iedere zaterdag in de zomer hun werk tonen en verkopen. Hier wordt in de lessen Frans dan aandacht aan besteed.
- Sinds twee jaar heeft Karin den Haan vanuit de sectie kunst een project rondom het Amazonegebied gedraaid, waarbij alle secties (dus ook de sectie Frans), een bijdrage leveren. De sectie Frans heeft hier meerder lesbrieven voor 2 uur voor geschreven.
Deze lesbrieven zitten in een draaiboek en komen tijdens de Franse lessen in de activiteitenweek aan bod voor de brugklassers H/V.



Mont Maertre te Zierikzee

DUIITS

1. Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie Duits

Duits en Cultuur

De implementatie van Cultuur in het vak Duits is met name gericht op het bewust maken van de verbindingen die onze huidige Nederlandse maatschappij heeft op economisch, historisch, taalkundig en kunsthistorisch vlak met de Duitse cultuur. Tijdens de lessen Duits worden deze zaken aan de hand van teksten, opdrachten en beeldmateriaal aan de orde gesteld en worden naast de lessen excursies georganiseerd in samenwerking met andere vakken zodat er een breed en helder beeld wordt gecreëerd voor leerlingen. Binnen de lessen van de bovenbouw havo/vwo wordt binnen het onderdeel literatuur en literatuurgeschiedenis (alleen vwo) veel met kunst en cultuur gedaan. Dit betreft teksten uit verschillende periodes, maar ook bijvoorbeeld muziek of toneel. Daarnaast is er ook elk jaar een project, waarbij leerlingen leren over onder andere de Duitse cultuur.

Economisch...Waarom Duits?

Veel van onze toeristen op dit eiland zijn Duits. Ze bezoeken graag onze kuststreken en bezitten daar dan ook vaak een grondgebied/ en/of 2e woning. Het aanleren van de Duitse taal is daarom in de horeca een must(zeker omdat onze leerlingen in een kustgebied wonen waar in de zomer heel veel Duitsers komen). Vooral het spreken wordt in de lessen daarom gestimuleerd en onderwerpen als recreatie, horeca, spel en sport komen dan ook regelmatig aan de orde.

Nederlandse bedrijven zien steeds vaker hun economische toekomst in Duitsland. Het afzetgebied is bij bijna 82 miljoen inwoners velen malen groter dan Nederland. Met techniek, outsourcing en gebruik van internet loopt Nederland vóór op Duitsland en daar kunnen Nederlandse studenten gebruik van maken.

Zakendoen met Duitsland is dus een kwestie van gewoon praktiseren. Of niet? Ze zijn onze burenen, maar zijn ze ook hetzelfde? In welke valkuilen kun je vallen? Hoe doe je zaken met de Duitse burenen? Spreek je ze met u of jij aan? Hoe gedraag je je in Duitsland?

Historisch: Waarom Duits?

Als het om geschiedenis gaat weten we allemaal dat de Duitse cultuur niet de fijnste herinneringen oproept. Dit feit, gaan we bij het vak Duits niet uit de weg. Toch heeft de Duitse cultuur ook zo zijn positieve historische bijdragen geleverd, denk aan grondigheid, degelijkheid en werklust, die het Duitse volk kenmerken. Aan de hand van teksten en opdrachten wordt dit ook benadrukt.

Jaarlijks bezoeken diverse klassen Ieper en Breendonk waar de sectie Geschiedenis en Duits een samenwerkingsverband hebben.

Taalontwikkeling: Waarom Duits?

Het Duits (Deutsch, de standaardtaal heet ook wel Hoogduits) behoort tot de West-Germaanse tak van de Germaanse talen. Het is de officiële taal van Duitsland Oostenrijk en Liechtenstein en één van de officiële talen van Zwitserland, Luxemburg, België, Denemarken en Italië (Zuid-Tirol). In onder meer Namibië (een vroegere Duitse kolonie), Frankrijk (Elzas) en

landen van het voormalige Oostblok wordt het ook gesproken, maar zonder officiële erkenning.

In het Aziatische deel van de voormalige Sovjet-Unie was Duits nog de moedertaal van ongeveer twee miljoen inwoners, afstammelingen van de Zwarte Zee- en de Wolgaduitsers (Wolgadeutschen) die in de 18e eeuw op uitnodiging van de tsaren naar Rusland trokken om nieuw veroverde maar weinig bewoonde streken te koloniseren. Na 1990 zijn de meesten van deze 'Russlandduitse' naar Duitsland geëmigreerd. Ook in Noord-Amerika (Canada en de Verenigde Staten wonen nog ongeveer twee miljoen mensen die het Duits als moedertaal hebben. In Zuid-Amerika ten slotte is er ook een minderheid aan Duitstaligen. Die wonen vooral in Argentinië, Brazilië, Chili en Paraguay.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat de Duitse taal in meerdere landen gesproken wordt dan je zo op het eerste gezicht zou denken. De gelijkenissen tussen de Duitse en de Nederlandse taal zijn talrijk. Veel Duitse woorden zijn terug te herleiden naar Oudnederlandse woorden. Deze verbanden worden in de lessen benadrukt en verklaard. (Denk aan die Stunde en de stonde, der Garten en de gaarde) De mogelijke verbanden op taalkundig gebied worden in de lessen zo veel mogelijk toegepast.

Pontes Pieter Zeeman doet daarom ook jaarlijks mee aan een literaire wedstrijd, georganiseerd door de 'Deutsche Internationale Schule in Den Haag'. Dit is een literaire vertaalwedstrijd voor Nederlandse scholieren. De opdracht bestaat uit twee delen: een vertaalopdracht vanuit het Duits naar het Nederlands, naar aanleiding van een literaire Duitse tekst en een creatieve opdracht, waarbij de leerlingen een geheel eigen bijdrage leveren in de vorm van een verhaal, dat betrekking heeft op de vertaalopdracht. Je fantasie gebruiken, maar ook stilistisch juist formuleren zijn daarbij een belangrijke vereiste. De leerlingen uit de examenklassen die Duits in hun pakket hebben, doen hier aan mee. Al twee jaar organiseert Karin den Haan vanuit de sectie kunst een project rondom het Amazonegebied, waarbij alle secties (dus ook de sectie Duits) een bijdrage leveren. De sectie Duits heeft hier een lesbrieftje voor 2 uur voor geschreven. Deze lesbrieftje zit in een draaiboek en tijdens de Duitse lessen in een activiteitenweek zullen de brugklassers H/V deze lesbrieftje aangeboden krijgen.

Economie en M&O

Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie economie en M&O

- Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

De implementatie van Cultuur in het vak Economie is met name gericht op het bewust maken van de concepten die in economieonderwijs aan orde komen. Deze concepten worden waar mogelijk in verband gebracht met culturele aspecten. Dit kan de vorm aannemen van verwijzingen, voorbeelden, uitleg en dergelijken.

Wat rechtvaardig is in een samenleving hangt vaak af van de cultuur: te denken valt aan inkomensverdeling (Lorenzcurve), belastingstelsels, enz. In de les wordt voortdurend gewezen het verschil tussen ongelijk en onrechtvaardig.

Ook bij m&o is er aandacht voor culturele activiteiten die om ons heen gebeuren, zoals de organisatie van het schooltoneel als profielwerkstuk. Ook het opstellen van een beleidsplan voor het Gravensteen in Zierikzee was onderwerp van een profielwerkstuk. Bij zowel economie als m&o wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen en gebeurtenissen. Deze zaken hebben vaak een culturele achtergrond. Bijvoorbeeld: rente is een controversieel begrip, islamitisch bankieren komt aan de orde in de lessen.

Tenslotte wordt er in de lessen beeldmateriaal gebruikt dat het culturele bewustzijn van de leerlingen vergroot en een bijdrage levert aan de ontwikkeling op dit gebied bij de individuele leerling.

Deze activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur

- Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

We denken aan het meedoen aan excursies van bijvoorbeeld geschiedenis en kunst om daar een economische of bedrijfseconomische inbreng/opdracht aan te verbinden.

Verder wordt met name op B/K economie gerelateerd aan de praktijkvakken (met name bij de afdeling consumptief)

Alle leerlingen zijn verplicht stage te lopen en een LOB dossier op te bouwen. De stages dienen bij bedrijven plaats te vinden en zijn van belang om op economisch maatschappelijk terrein ervaring op te doen.

Verder laten we onze leerlingen jaarlijks meedoen aan BIZZkids en zijn daar afgelopen jaar ook mee in de prijzen gevallen.

Winnaars Bizzkidz 2019 bekend!

Op zaterdag 13 april vond de finale plaats van de landelijke Bizzkidz Management Competitie.

Vanaf januari hebben duizenden leerlingen uit Nederland en België via www.bizzkidz.nl aan deze educatieve competitie deelgenomen. Zij vormden een managementteam en namen elke ronde online beslissingen voor hun fictieve onderneming.



Na de spannende voorrondes bleven uiteindelijk 11 finaleteams over, die bij het Bezoekerscentrum van De Nederlandsche Bank (www.dnb.nl/bezoekerscentrum) in Amsterdam waren uitgenodigd voor de spannende finaledag. Gedurende deze dag moesten zij het fictieve bedrijf DigiSoft marktleider maken in de zwaar concurrerende markt voor educatieve en entertainment games.

Uiteindelijk wisten de teams *Elite Dopjes Inc.* van het Candea College uit Duiven en *MicLis* van het Pontes Pieter Zeeman uit Zierikzee in hun poules de eerste prijs in de wacht te slepen. Als klap op de vuurpijl kregen de 'Managers van het jaar 2019' een rondrit door Amsterdam in een exclusieve negen meter lange limousine.

.In 2021 zijn we begonnen aan een samenwerking met kunst door een afvalproject te organiseren. Kinderen hebben kunst van afval gemaakt.

Natuurkunde

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

De inhoud van de examenprogramma's van natuurkunde zijn, met name op vwo, nogal abstract. De relatie van ons vak met kunst en muziek wordt bij het onderwerp trillingen en golven aangegeven en behandeld. Iets specifieker: geluidsgolven worden uitgebreid behandeld en worden gelinkt met de toonsoorten die bij muziek aan bod komen. Ook het versterken van geluidsgolven en het creëren van goede akoestiek zijn belangrijke onderwerpen.

Welke activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur?

Bij het onderwerp trillingen en golven worden de verschillende manieren van het opwekken van geluidsgolven door akoestische muziekinstrumenten aangehaald. In het bijzonder snaar- en blaasinstrumenten. De hoge en lage geluiden Hoe ver reikt geluid. Het aantal decibel wat veilig is.

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Al jaren werken we vanuit de exacte vakken in het Technasium en hebben wij als school daar een certificaat voor. Dit is geïnitieerd vanuit natuurkunde. Leerlingen brengen natuurkundige processen in beeld en werken samen met externe bedrijven gemeenten en instanties. Hier worden maquettes gemaakt van technische en mechanische aard en hierbij worden leerlingen uitgedaagd nieuwe oplossingen te bedenken voor duurzame technieken. Regelmatig wordt hier dan ook gebruik gemaakt van de expertise van de afdelingen natuurkunde, PIE, BWI en KM.

Voor de brugklassen is er sinds 2 jaar ook een projectweek met als thema Het Amazonegebied en hier hebben wij als onderwerp de waterkrachtcentrales van het Amazonegebied. In 6 V bezoeken de leerlingen het CERN(Con in Geneve, waarbij ze de deeltjesversneller mogen bekijken. De ontwikkeling van onze wetenschappelijke cultuur wordt dicht bij de leerlingen gebracht.



Scheikunde

Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie scheikunde

Het wordt een zoektocht om kunst en cultuur onderwerpen bij scheikunde te vinden. Het introduceren van kunst en cultuur onderwerpen bij scheikunde wordt door de sectie ook niet toegejuicht. Gebrek aan tijd, denk aan het uitvallen van lessen door excursies, dwingen ons om een strakke planning te hanteren om alle stof te behandelen volgens PTO/PTA. Andersom willen we onze medewerking verlenen. Scheikunde in uren K&C juichen we toe en hebben daar ook ideeën over.

Les-idee:

Vak/Leerjaar	Activiteit +toelichting	Niveau	Opdracht
Sk 4	Restauratie schilderijen	H/V	Analyse van gebruikte pigmenten in de verf op een schilderij. Verf maken met deze pigmenten en een schilderij 'restaureren'.
Sk 3	Schilderen met indicatoren	H/V	Schilder met verschillende indicator-oplossingen een schilderij van.... Houd het schilderij boven ammonia
alle	Glasblazen/kleuren	alle	
Sk5	Etsen	V	
	Geschiedenis van natuurlijke kleurstoffen in Zeeland		Van Meekrap kleurstof maken.

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

De kunstsectie geeft aan dat ze het maken van meekrap (streekproduct zie meekrapstoven op Schouwen-Duiveland) een goed plan vinden. In het oude stadhuis is een documentaire te zien over meekrap) Dit zou een leuk vakoverstijgend project worden tussen geschiedenis, KM en scheikunde.

Ook het restaureren van schilderijen is een mooi voorstel waar ze in de bovenbouw ook profielwerkstukken over zouden kunnen gaan maken.

In het 3^e leerjaar waarbij men vanuit de kunstsectie het project kathedraalbouwers aan het organiseren zijn en waarbij leerlingen bij kunst dus allerlei opdrachten met uitsnijdingen en gekleurd papier maken en ook workshops krijgen van glasbewerking willen wij vanuit de scheikunde ook graag een toelichting verschaffen bij de totstandkoming tot dit proces.



Wiskunde

Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie wiskunde

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Wiskunde, opvang-lessen, leerjaar 1-3

Bespreken onmogelijke figuren, Escher, kubisme, perspectief, simpele Uitslagen.

Wiskunde, leerjaar 3HV

Behandeling concepten parallel en centrale projectie. Berekeningen met centrale en parallelprojecties.

Berekeningen aan gebouwen, architectuur

Wiskunde A, leerjaar 4

Berekeningen aan schilderdoeken, optische illusie met geometrische vormen

Wiskunde B, leerjaar 4

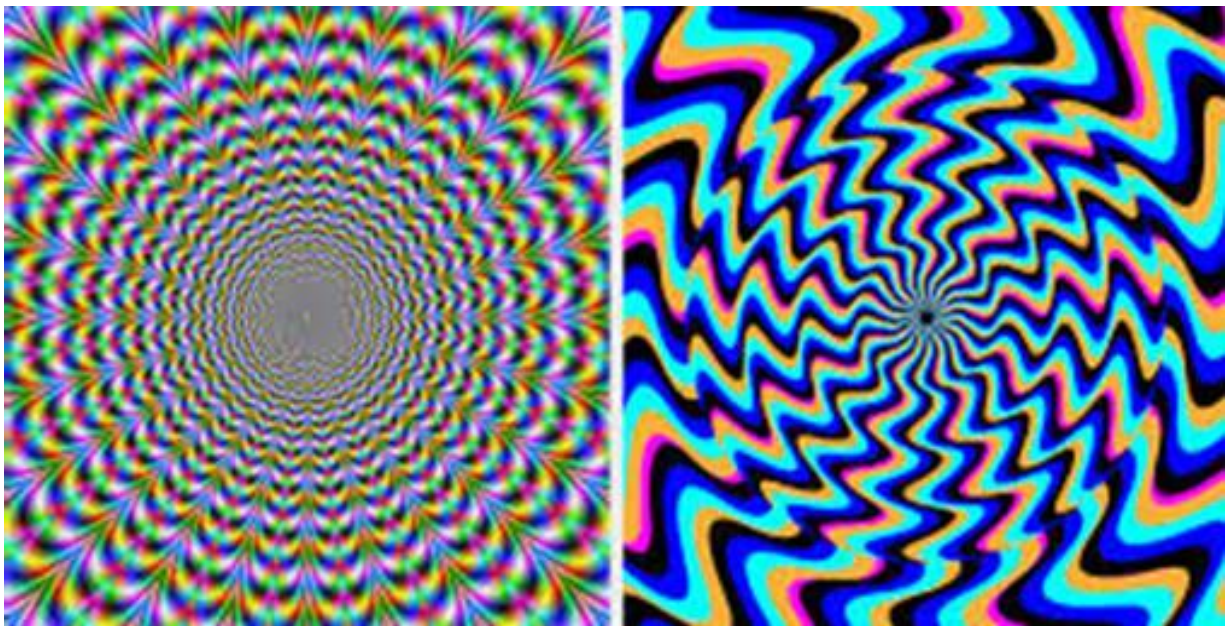
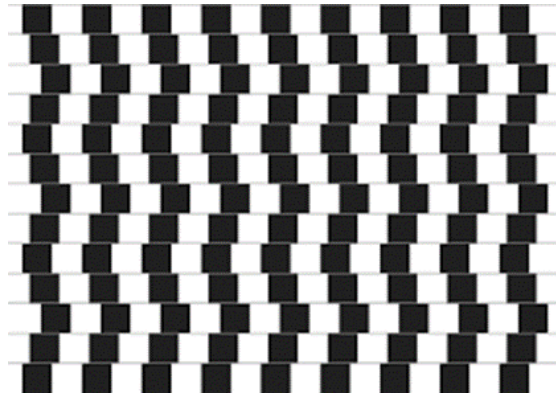
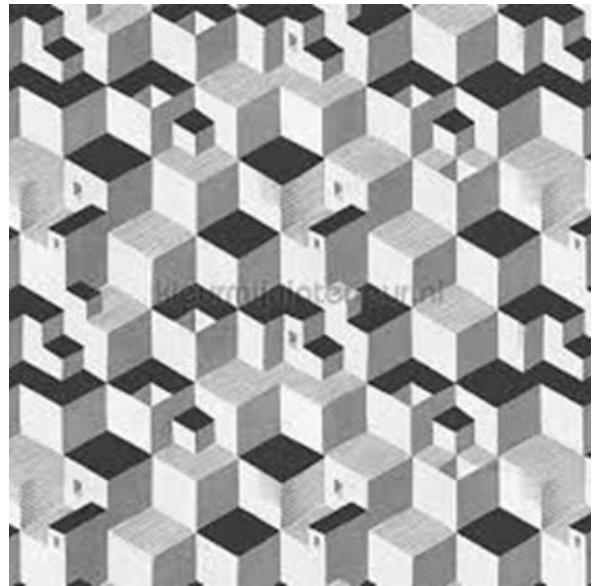
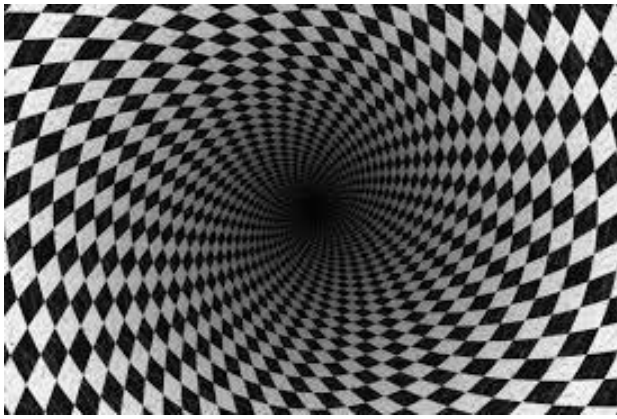
Tekenen uitslagen, boven- en zijaanzichten

Wiskunde B, leerjaar 5

Behandeling van de gulden snede in de kunst...hoe werkt t?

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Bij veel vakken komt wiskunde terug. Bij PIE bij BWI bij KM bij natuurkunde, economie enz. zonder dat het voor de leerlingen duidelijk is dat ze ook met wiskunde bezig zijn. Geometrische vormen bij Kunst, opp.- en inhoudsberekeningen bij natuurkunde, het opmeten bij BWI en Pie....., berekeningen bij economie, grafieken aflezen bij ak, tijdlijnen bij gs etc....Wiskunde doorweeft heel veel lesgebieden binnen het leerproces van de leerling. Het is als het ware de schering die de inslag mogelijk maakt. Al twee jaar doet ook de wiskundesectie mee met de projectweek Amazonegebied voor de brugklas. Er worden 2 lesbrieven gemaakt voor 2 aparte lessen. Hier wordt berekend hoe groot Nederland is t.o.v. het Amazonegebied of hoelang de Rijn is t.o.v. de rivier de Amazone. Leerlingen zullen door de samenhang van de vakken een beeld krijgen over een bepaald gebied.



Technasium

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Het DAS-project in klas 2 is een project op het snijvlak van kunst en techniek.

Leerlingen moeten een dynamisch kunstobject ontwerpen.

In de presentatievorm van diverse projecten wordt steeds vaker gekozen voor vorm van een film/vlog of een website. Deze activiteiten passen vanzelfsprekend in de KM (media) vorm. Bij ieder project wordt een ruimtelijk werk gemaakt. Dit doen we behalve met technisch materiaal ook met handvaardigheidsmateriaal(hout/metaal/karton metaal gips etc. Het stukje 3D bewerking komt ten volle aan bod tijdens onze lessen. De werkstukken/projecten worden ook altijd mooi beschilderd en/of versierd. Het kunstzinnige aspect komt dus ook ten volle aan bod. Ook de materiaal beheersing en technische vaardigheden overlappen de Kunst en mediavakken en zo vullen we elkaar aan.

Bovendien maken onze leerlingen kennis met de cultuur in en op ons eiland. In het brugjaar gaan zij jaarlijks naar Nemo in Amsterdam of het Techno polis in Mechelen om daar de nieuwste snufjes op het gebied van Techniek te bekijken en uit te voeren. Ook bezoeken zij het Evoluon in Eindhoven. Leerlingen lopen stage op technische bedrijven op en buiten ons eiland en afgezien van de vaste opdracht van kinetische kunst hebben we allerlei actuele en innovatieve projecten lopen die de leerlingen uitdagen en stimuleren tot oplossingsgericht denken. Ook hebben wij een Bijenproject lopen waar leerlingen samenwerken met de Imkervereniging op Schouwen-Duiveland en een bijdrage leveren aan innovatie op dit gebied(Techn/Bio samenwerking)

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Het Technasium werkt dus veel samen met de exacte vakken maar ook Met biologie. Verder vragen onze leerlingen soms hulp van de BWI, KM en PIE-afdelingen. Dit verloopt heel soepel en omdat de opdrachten veel overlaten aan de creativiteit en de innovativiteit van de leerling kan er soms onverwacht hulp worden ingeroepen van deze afdelingen. In de brugklas hebben we nu sinds twee jaar een projectweek over het Amazonegebied en sluiten daarin aan met een maken van insecten uit het Amazonegebied en mogelijk in de toekomst met het bouwen van een waterkrachtcentrale.

PREMIUM

Een voorbeeld van een ontwerp van een bijenstandplaats door de Technasiumleerlingen van 3vwo. (still uit video-opname Henk Verhage) © Henk Verhage

Schouwen-Duiveland krijgt een openbaar bijengebouw



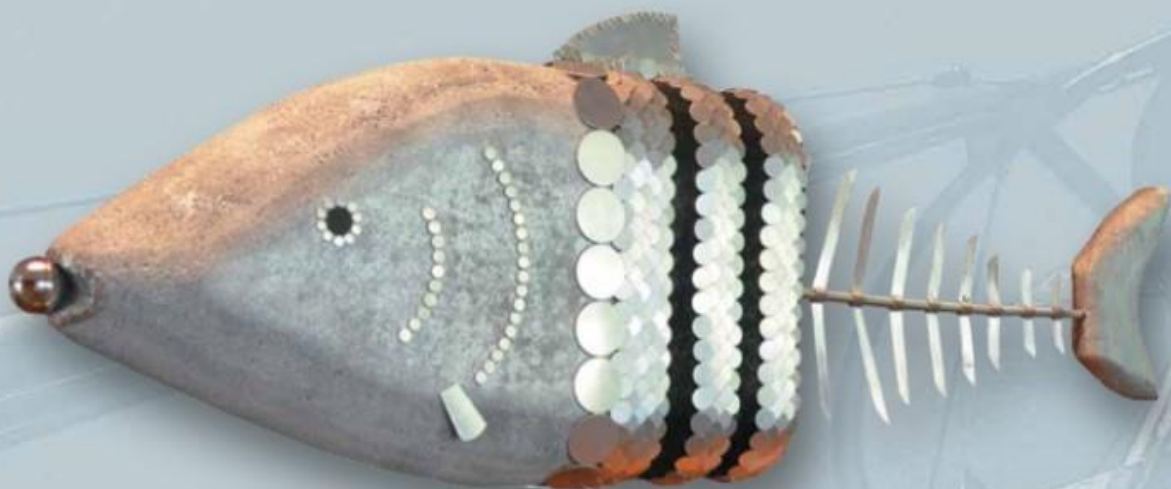
ZIERIKZEE - Bijtjes kijken, zien hoe de imker de raten uit de kast haalt, zelf een imkerkursus volgen: als het aan de imkersvereniging Schouwen-Duiveland ligt, kan dat nog dit jaar in een eigen gebouwtje op een nader te bepalen plek op het eiland. Het is onderdeel van een groter plan van de imkersvereniging: van Schouwen-Duiveland de bijvriendelijkste Zeeuwse gemeente maken.

Valeska Nastaly 09-01-19, 12:55 Bron: PZC

Leerlingen van het Technasium van Pontes Pieter Zeeman in Zierikzee hebben van de imkersclub de opdracht gekregen om een gebouw te ontwerpen en een geschikte locatie te zoeken. Het gebouw moet ruimte bieden voor publiek, voorlichting en tien tot twaalf bijenkasten. De locatie moet naast een goede bereikbaarheid voor publiek vooral voldoende voedsel en zoet water voor de bijen in de buurt hebben. En de bijen mogen zo min mogelijk last hebben van omwonenden en andersom. Dinsdagavond presenteerden leerlingen uit de derde klas van het vwo hun ontwerpen. De drie groepen hadden allemaal een andere plek in Zierikzee op het oog: de Boerenweg bij Borrendamme, het Kaaskenswater en De Val. Om de haalbaarheid van hun plannen te toetsen, kregen ze hulp van een architect, een bioloog en een ecooloog en de leerlingen zochten contact met organisaties zoals Staatsbosbeheer.

Voor de financiën doen we ook een beroep op de politiek en het bedrijfsleven. Voorzitter Helle van der Roest en bestuurslid Rob Vroom bekeken de presentaties vol belangstelling, maar tevens met een kritisch oog, want het is de bedoeling dat één van de ontwerpen daadwerkelijk wordt uitgewerkt tot een zogeheten bijenstandplaats. Vanavond (donderdag) presenteren de leerlingen van 3 havo hun ontwerpen. Daarna wordt binnen de imkersvereniging een keuze gemaakt welk ontwerp verder wordt uitgewerkt. „Maar als imkersvereniging hebben we weinig middelen, dus voor de financiën doen we ook een beroep op de politiek en het bedrijfsleven”, aldus Vroom. „We willen dit jaar grote stappen nemen wat betreft locatie, fondsenwerving en financiën. En we hopen aan het eind van het jaar iets te kunnen realiseren.”

De imkersvereniging start deze week met een basiscursus imkeren in Ouwerkerk (zie www.bijenhouders.nl/cursussen), die cursus zou straks in de bijenstandplaats kunnen worden gehouden. De vereniging heeft nog veel meer plannen. Zo gaat het bestuur eind deze maand in gesprek met onder andere woningcorporatie Zeeuwlant om inwoners te betrekken bij het redden van bestuivende insecten, want daar draait het uiteindelijk allemaal om. De diertjes hebben een belangrijke rol in onze voedselvoorziening. Daarom gaat het iedereen aan, zegt voorzitter Helle van der Roest.



Dynamic Art Sculpture

De tweedeklassers van de scholen met technasium in Zuidwest Nederland werkten in de afgelopen maanden aan de opdracht Dynamic Art Sculpture. Woensdag 11 juni werden de prijswinnaars bekend gemaakt, tijdens een feestelijke afsluiting voor de leerlingen van de deelnemende technasia. Deze afsluiting vond plaats in het auditorium van Campus Cultura op Pieter Zeeman.

De leerlingen moesten volgens het cradle-to-cradle principe een dynamisch kunstobject op schaal ontwerpen en bouwen. Door middel van aansprekende bewegende kunstwerken werden de aanwezige natuurkrachten water, wind en zon zichtbaar gemaakt. Alle kunstobjecten hadden een Zeeuws thema.

De opdrachtgever is John Elenbaas, in samenwerking met stichting DAD, de initiatiefnemer van het project. Het project werd afgerond met een kort filmpje van het dynamisch object. Een deskundige jury van dynamic kunstenaars beoordeelde de objecten. De eindresultaten zullen tot een maand na de afsluiting te zien zijn op de Campus Cultura bij Pontes Pieter Zeeman in Zierikzee. Het project is mede mogelijk gemaakt door DELTA Zeeland Fonds.



Zorg en Welzijn

Overzicht cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie Zorg en Welzijn

- Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur? Beschrijf deze a.u.b.

KUNST: Het maken van moodboards(ook collages) van verschillende situaties. Verder maken leerlingen soms posters voor de eigen afdeling. Lipdub met leerlingen van de afdeling zorg & welzijn in de eigen omgeving.

Cultuur: Betrokkenheid met kinderdagverblijven, bejaardentehuizen en verzorgingstehuizen op het eiland, etc. Verder lopen leerlingen stage in bedrijven op ons eigen eiland.

- Welke activiteiten raken het gebied van kunst en cultuur? Beschrijf deze a.u.b.

knutselactiviteiten voor iedere leeftijdsfase bedenken en uitvoeren.

- Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Lipdub en Amazoneproject brugklassers BK

Verder willen we gaan werken aan een vakoverstijgend project over een bepaald vak gerelateerd onderwerp (Z&W), waarbij er een script wordt geschreven (bij Nederlands) een film wordt geregisseerd en gemonteerd (bij CKV).

Bij het Amazoneproject werken wij mee met het schminken van de leerlingen in de brugklassen. De leerlingen van onze 3^e en 4^e klassen schminken de brugklassers. Ook maken de brugklassers hapjes tijdens deze week die dan weer uitgedeeld(geserveerd worden aan andere brugklassers)
Ook werken wij mee aan diverse momenten in het jaar waar basisschoolleerlingen via experience mee kunnen doen aan de workshop visageren en nagelverzorging.



BWI

Regelmatig wordt door de afdeling Kunst & Media onze hulp ingeroepen. Afgelopen schooljaar is door de sectie Kunst & Media een inventarisatie gehouden over cultuur gerelateerde zaken binnen de sectie Bouwen, Wonen en Interieur. Een gedetailleerd overzicht is bij de sectie Kunst & Media te verkrijgen. Wij ondersteunen culturele activiteiten van de sectie Kunst & Media door hen te voorzien van gevraagd materiaal en de voorbereiding hiervan en waar mogelijk werken wij in projecten samen.

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Onze afdeling heeft veel raakvlakken met kunst.

Tijdens evenementen dragen wij vaak bij aan culturele gelegenheden. Een concreet voorbeeld is de opening van de travalje in Geersdijk. Daarnaast wordt de creativiteit aangesproken in alle onderdelen van ons onderwijs.

We werken vaak samen met KM. Wij maken de basis voor decors marktkramen en bv. weeframen voor het amazone-project. Lijsten voor werkstukken en leveren die op maat gezaagd.

Hoe maakt ik een bord op, welke compositie is geschikt, welke lay-out maak ik . Hoe maak ik een nieuw product en zorg ik voor een mooi beeld. enz.

Daarnaast de activiteiten als goud voor oud, openingen van culturele evenementen en het houden van cultuur- en talen diners in samenwerking met Scalda.

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

We werken dus heel veel samen met de sectie kunst en ondersteunen hen vaak. Andersom komt dat ook wel eens voor. Soms is er een workshop georganiseerd door CKV en wordt dat in en met onze afdeling gedaan zoals een lipdub met de jongens van BWI. Sinds 2 jaar is er een projectweek voor de brugklassers waarvan de B/K/M leerlingen ook al modules LOB volgen.

In deze projectweek werken alle vakken samen binnen 1 thema: Amazonegebied.

Vanuit BWI krijgen leerlingen de kans om Maya piramides in hout te maken.

CULTUURPROFIELSCHOOL PIE(produceren, installeren, electronica)

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Binnen de afdeling Techniek & Design zijn er twee keuzes: Bouwen, Wonen & Interieur en Metalektro.

Metalektro staat voor Metaal en Elektrotechniek. In deze twee vakrichtingen worden de basisvaardigheden behandeld. Bij Metaal komen de volgende onderwerpen aan bod: technisch tekenen met het programma Autocad of Solid Works, draaien, frezen, zagen, vijlen lassen (TIG, MIG/MAG en elektrode). Bij Elektrotechniek moeten we denken aan het aanleggen van een huisinstallatie, meten met de Multimeter, het leren begrijpen en opbouwen van relaischakelingen, aansluiten van een driefasen motor en het programmeren van de Easy-relais.

Naast de uren die de leerlingen op school doorbrengen, zullen zij ook stage lopen bij een bedrijf wat aansluit bij hun interesse. Het zoeken van een bedrijf, het solliciteren en schrijven van een brief doet de leerling allemaal zelf. In het derde leerjaar zal dat een zogenaamde snuffelstage van twee weken zijn, en in het vierde leerjaar gaat de leerling elke dinsdag van de week naar een bedrijf. Dit heet de lintstage. Tijdens de stage houdt de leerling een dagverslag bij en na afloop maakt hij/zij een stageverslag en houdt voor de rest van de groep een presentatie. Natuurlijk wordt er ook een bedankbrief gestuurd aan het bedrijf na afloop. De bedrijven waar onze leerlingen stage lopen zijn meestal op ons eigen eiland Dit mede omdat we de eilandcultuur een warm hart toedragen. We houden de technische ontwikkelingen goed in de gaten en willen de huidige cultuurontwikkelingen met het oogmerk op zonne-wind –en waterenergie en het feit dat ons eiland energie-neutraal wil worden stimuleren en bewustmaken zodat het een vanzelfsprekend innovatief onderdeel van ons programma vormt. Bij het maken van stageverslagen vormt de Lay-out(kunst)een belangrijk item.

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Met CKV wordt er een lipdub gedaan in onze afdeling. We helpen en ondersteunen de Kunstafdeling, repareren snijmachines, elektrische puntenslijpers etc. Ook werken we mee aan de projectweek voor de brugklassen waar leerlingen van plaatstaal piramides lassen. Vanuit het Technasium komen ook vaak leerlingen met hulpvragen. Ook bieden wij proeflessen aan de basisschool aan via Experience



HBR(Horeca, Bakkerij en Recreatie)

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur? Onze

leerlingen maken het restaurant altijd zelf netjes . De Interieurverzorging, de menukaarten de aankondigingsborden....een stukje Kunst en cultuur. Leerlingen die in het 3^e jaar CKV hebben maken een lipdub in de afdeling en leerlingen maken kunst van eten. Ze snijden roosjes van wortelen, versieren het bord met mooi eten.

Alles dient er fraai en kunstig uit te zien. Posters worden ook vaak ontworpen bij KM of CKV.

Menukaarten....vraagt om creativiteit ook de lay-out en de versiering ervan.

We werken met de zilte academie samen; een instantie die Streekproducten van Zeeland stimuleert. Verder hebben we wekelijks open restaurant waar iedereen door leerlingen bediend kan worden op een heerlijk drie-gangenmenu. Ook hebben we een jaarlijks evenement op het eiland: Aemstie alive, waar onze leerlingen samen met andere vrijwilligers vele oudere mensen voorzien van een hapje en een drankje en hen een onvergetelijke dag bezorgen.

Ook verzorgen onze leerlingen een maaltijd in het verzorgingstehuis de Cornelia. Ook bij de diploma-uitreikingen van onze eigen leerling staat onze afdeling klaar voor de verzorging van eten en drinken.

Onze afdeling neemt ook deel aan de Culinaire Academie Zeeland (CAZ), de plaats voor jongeren die weten dat ze een carrière in keuken, het restaurant of in de bakkerij willen en hier zo snel mogelijk mee aan de slag willen. Praktijkgericht, geschikt voor gemotiveerde leerlingen met talent, creativiteit en passie voor de horeca of de bakkerij. Zeeland heeft, voor de grootte van de provincie en het aantal inwoners, opvallend veel sterren restaurants en is goed vertegenwoordigd met meerdere Zeeuwse koks in de Top 100 Chef koks van de wereld. Een belangrijke bron van inkomsten in Zeeland is de Toerisme branche en de provincie kent een groot aantal verschillende streekproducten. Hierdoor is er een grote behoefte aan goed opgeleide Horeca medewerkers die ook bekend zijn met de Zeeuwse streekproducten. Gelijktijdig heeft de Zeeuwse regio te kampen met een terugloop in potentiële leerlingen door vergrijzing.

Reden voor vier Zeeuwse consumptieve VMBO opleidingen en twee Zeeuwse MBO Hotel- en Bakkerijscholen om de handen ineen te slaan en een soort vakcollege voor eten en drinken op te richten. Gepassioneerde docenten die regelmatig met elkaar overleg plegen en hun lessencyclussen op elkaar hebben afgestemd leiden de leerlingen op praktische wijze op. Regelmatig vinden er activiteiten plaats, zoals workshops of meeloopdagen, waarbij zowel VMBO leerlingen als MBO studenten in opleiding betrokken zijn.

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Al 4 jaar doet onze sectie mee aan de brugklasprojectweek met als thema Het Amazonegebied. Hier zal 1 brugklas de andere brugklassen voorzien van allerlei Surinaamse en Braziliaanse hapjes

Ook verzorgen we bij evenementen van KM broodjes en hapjes voor

gastdocenten. Verder verzorgen leerlingen wekelijks een lunch voor docenten en bedienen hen ook. Verder maken we leuke hapjes voor bv het leescafé(Ne en Kunst) en het pop-up museum. Soms voorzien we de hapjes ook van logo's op marsepein.



Pop-upmuseum watersnoodmuseum op Pieter Zeeman 2019

LO

Onze lessen Lo raken veel cultuuraspecten

Door sport en spel aan te bieden geven wij als LO-sectie aan leerlingen de kans om de hedendaagse cultuur van gezond leven en bewegen meer te ontwikkelen. Ons diverse programma stimuleert de leerlingen ook buiten school nog extra te sporten en te bewegen. Het bewegen op muziek vormt een vast onderdeel van ons programma en linkt dus met de Kunstvakken.

Bij toneel en dansworkshops komt dit bewegen op muziek zeker van pas. Bij onze introductie hebben we een rouleersysteem waarbij alle brugklassen aan toernooien meedoen en waarbij externe sportverenigingen in onze school komen om de leerlingen te begeleiden. Dit om de sport cultuur op het eiland te versterken. Verder hebben we voor de examenklassen een introductieprogramma met sportactiviteiten op de Brouwersdam(suppen, klimwand surfen etc) en deze activiteiten vormen een vast onderdeel in het PTA voor LO.

Aan welke vakoverstijgende projecten omtrent kunst en cultuur neemt de sectie deel en met welke secties precies?

Afgelopen jaren waren er dus vakoverstijgende lessen tussen muziek en LO.

Maar ook tussen GS, KM en LO. Zoals het project van de oude Olympische spelen. Leerlingen verkleed als oude Grieken met kroontjes van takken in het

haar. Al 4 jaar werkt ook de LO-sectie mee aan het brugklasproject met het thema Amazonegebied. Leerlingen spelen dan apenkooi en/of 10 tellen in de jungle/oerwoudspel. Het laatste jaar is daar nog de klimwand bijgekomen waar alle brugklassers van PRO tot VWO aan mee hebben gedaan.

Maatschappijleer

Welke lessen/lesonderdelen raken het gebied van kunst en cultuur?

Onze lessen maatschappijleer raken veel cultuuraspecten

Cultuur en identiteit

Regels en de toepassing daarvan kunnen tussen groepen kunnen verschillen. Denk aan klederdracht of aan religieuze kledingvoorschriften. Het omgaan met verschillen in een multiculturele samenleving

Het doel is om discriminatie, pesten en polarisatie te voorkomen en tegen te gaan. Hierbij is specifieke aandacht voor discriminatie vanwege religie, culturele achtergrond en seksuele diversiteit.

Leerlingen zich bewust laten worden van hun eigen handelen en kwaliteiten. Kernthema's die daarbij aan de orde komen zijn zelfvertrouwen, persoonlijke ontwikkeling, communicatie en in- en uitsluiting.

Deze thematiek wordt ingezet binnen mentorlessen en als vakoverstijgend project voor Nederlands en maatschappijleer. In hoeverre is hier sprake van in onze eigen regio en op onze eigen school.

Mensenrechten en seksuele geaardheden

Lessen- en actieprogramma over mensenrechten en seksuele geaardheden. Tijdens de lessen krijgen de leerlingen de opdracht een kleine campagne voor mensenrechten te ontwikkelen.

Daarna ontwikkelen de leerlingen in groepsverband een campagne en leren zo hun mening te uiten over identiteit, seksuele oriëntatie, gender, sociale normen, stereotypen, mensen-rechten en sociale in- en uitsluiting.

Werelderfgoed en identiteit?

Wat zegt een Werelderfgoed over een land of een cultuur? Het is van belang dat we elkaars erfgoed leren kennen en respecteren. Het zichtbare en onzichtbare erfgoed van ons land. Normen en waarden. Monumenten /kunst kennis nemen van is verrijking van het bewustzijn van de leerlingen en geeft betrokkenheid met de eigen cultuur en waardering voor eigen en andere culturen.

Het bijhouden van actuele gebeurtenissen verbindt de leerling met de cultuur van zijn omgeving dichtbij en veraf.

4.4 Doelen vakoverstijgende projecten voor de komende 4 jaar

- Omdat we volop bezig zijn voor alle jaren in gehele onderbouw een projectweken op te zetten, hopen we dat in 2022 de 3 projectweken goed lopen en dat heel veel secties deelnemen en zich betrokken voelen en extra input geven.
- In het eerste leerjaar is dat al zo maar in het 2^e en 3^e leerjaar is dat nog in de maak. Het begin is er, omdat vanuit de kunstsectie het hele lesprogramma door alle leerwegen al opnieuw is ingesteld op deze thema's. Daar vanuit gaat het cultuurteam aan de slag om andere secties erbij te betrekken. Ook is de bibliotheek het schooljaar 2020-2021 betrokken bij het thema door hun expositieruimte in te richten met gedichtenposters van de brugklassers die betrekking hebben op het jaarthema. Bovendien maakt zij melding van de thema-expositie in hun nieuwsbrieven en op hun site.
- Voor het 2^e leerjaar met het thema Schouwen-Duiveland is er nu al vanuit de secties kunst, muziek, geschiedenis, economie, aardrijkskunde en Nederlands. een samenwerking. De structurele samenwerking met het watersnoodmuseum de imkerij Schouwen -Duiveland, het stadhuis museum, de museumhaven, Zeeuwsland, de wethouder Kunst en Cultuur, enz. moet beklonken worden en als een vaste structuur in het 2^e leerjaar geïmplementeerd worden.
- Voor het 3^e leerjaar een goed lopende projectweek waarin lesbrieven voor alle vakken zijn geschreven over het thema kathedralenbouwers. Samenwerking met glasschilders workshops glas en lood, kalligrafie, zandkastelen(rivierzand)
- Samenwerking met de lokale dansscholen Laco en Elly Geelhoed met optredens op de open dag waar een demodansgroep in de Amazone(Zuid-Amerikaanse) stijl een voorstelling kan geven. Leerlingen krijgen proeflessen op school en kunnen gestimuleerd worden extra danslessen te nemen. Uiteindelijk dans bij LO laten plaatsvinden.
- Samenwerken met Goemanszorg(landbouwmuseum) Dit is een landbouwmuseum en een locatie waar sinds dit jaar een glazen bijenkast staat en dit trekt veel bezoekers. Wij mogen daar werk van leerlingen exposeren. Overleg heeft al plaatsgevonden met de imkersvereniging. Stichting Stad en Lande en Zeeuwsland werken hier ook aan mee.
- Samen met Technasium gaan werken aan projecten waar Kunst en techniek elkaar kunnen aanvullen en versterken.

8.3 Overzicht vakoverstijgende projecten en andere activiteiten

Onderbouw

In de onderbouw van de verschillende afdelingen vindt er ieder leerjaar een vakoverstijgend project plaats. Hierin participeren niet alleen alle vakken, maar ook externe partijen. In leerjaar 1 is dit het project Amazone, dit project is al sinds enkele jaren staande werkelijkheid. In leerjaar 2 wordt momenteel vorm gegeven aan het project Schouwen-Duiveland. Voor leerjaar 3 ligt een plan om Kathedralen als thema te nemen.

Daarnaast vinden er verschillende activiteiten plaats waarin ook vanuit verschillende vakken samengewerkt wordt. Hieronder een overzicht per leerjaar en afdeling welke activiteiten en excursies op het programma staan.

	PRO	Basis en Kader	Mavo en GT	Havo	Vwo
Leerjaar 1	•Amazone projectweek met dans muziek film voorstellingen •Theater •Avifauna/Archeon	•Amazone projectweek met dans muziek film voorstellingen •Theater • Gedichtenposter •Schoolband •Avifauna •Archeon •Schooltoneel	•Amazone projectweek met dans muziek film voorstellingen •Theater • Gedichtenposter •Schoolband •Avifauna •Archeon •Schooltoneel	•Amazone projectweek met dans muziek film voorstellingen •Theater • Gedichtenposter •Schoolband •Avifauna •Archeon •Schooltoneel	•Amazone projectweek met dans muziek film voorstellingen •Theater • Gedichtenposter •Schoolband •Avifauna •Archeon •Schooltoneel
Leerjaar 2	•Schouwen-Duiveland projectweek •Dans •Fotografie •Schoolband •Schooltoneel - Film - Museum	•Schouwen-Duiveland projectweek film musea monumenten •Dans •Fotografie •Schoolband •Schooltoneel - Film - Museum	•Schouwen-Duiveland projectweek film musea monumenten - tuinen/boten/bijen project •Dans •Fotografie •Schoolband •Schooltoneel	•Schouwen-Duiveland projectweek film musea monumenten - tuinen/boten/bijen project •Dans •Fotografie •Schoolband	•Schouwen-Duiveland projectweek film musea monumenten - tuinen/boten/bijen project •Dans •Fotografie •Schoolband
Leerjaar 3	•Kathedralen* projectweek met Expositie/workshop glas in lood •Rechtbank - Middelburg	•Kathedralen* projectweek met Expositie/workshop glas in lood •Graffiti •Praag/Roergebied •Schoolband	•Kathedralen* projectweek met Expositie/workshop glas in lood •Graffiti •Praag/Roergebied •Schoolband	•Kathedralen* projectweek met Expositie/workshop glas in lood •Theater •Grime •Den Bosch •3-D pen •Schoolband	•Kathedralen* projectweek met Expositie/workshop glas in lood •Theater •Grime •Den Bosch •3-D Pen •Schoolband

**In ontwikkeling*

Bovenbouw

Voor alle leerwegen op Pieter Zeeman in de bovenbouw geldt dat kunst en cultuur ook in de examenprogramma's een onderdeel vormen van het lesprogramma. Waar mogelijk wordt in het curriculum de link gelegd met kunst en cultuur, bijvoorbeeld bij het vak wiskunde met de kunst van Esscher. Gezien echter de tijdsdruk van het examenprogramma is het echter niet mogelijk om net als in de onderbouw vakoverstijgende projectweken op dezelfde wijze aan te bieden. We kiezen er hier voor om meer op maat gesneden excursies en reizen aan te bieden waarbij een programmatische samenwerking tussen vakken voorop staat.

PRO

In de bovenbouw PRO vormt kunst een onmisbaar onderdeel in het lesprogramma. Leerlingen krijgen techniek binnen onze eigen techniekafdeling en dit wordt vaak gecombineerd met kunst.

Basis/Kader

Tot en met leerjaar 3 vormt het kunst en cultuuronderwijs een belangrijk onderdeel van het lesprogramma hetgeen in de bovenbouw in leerjaar 3 wordt afgerond met het schoolexamen voor KV1.

Mavo

In leerjaar 3 krijgen de leerlingen allemaal het vak BTE en kunnen aansluitend kiezen voor het examenvak KV1.

H/V

In leerjaar havo 4 en vwo 5 krijgen de leerlingen het vak CKV. Daarnaast kunnen de leerlingen in de bovenbouw het examenvak KUBV kiezen.

Overzicht activiteiten bovenbouw

Klas	Workshop/excursie/evenement	Vakken
3M	Bezoek Kunstschouw	Kv/bte
3M	Workshop (Grimeren)	Kv
3BK	Excursie Rotterdam (Museum + workshop)	Kv/ckv
3BK	Bezoek Kunstschouw	Kv
4M	Excursie Amsterdam (Museum + film)	Kv
4M	Workshop	Kv
4M	Literair café (ontmoeting met schrijver)	Kv/Nederlands
4M	Excursie Ieper (Museum + film)	Kv/geschiedenis
4V	Workshop 3d-printpen	Ckv
4H	Workshop Zeefdrukken	Ckv
4H/4V	Excursie Rotterdam (Museum + architectuur)	Ckv/Kv
4H/4V	Theatervoorstelling in schouwburg	Ckv
4H/4V	Ontmoeting met een kunstenaar + project	Ckv
4H/4V	Excursie Brussel (2 musea + film)	Kubv/geschiedenis
4MHV	Deelname Kunstschouw (Expositie)	Bte/kubv
5H/5V	Filmfestival Fizi (2 films)	Ckv
5H/5V	Workshop Sounddesign	Ckv
5H/5V	Excursie Amsterdam (2 musea + film)	Kubv
5H	Excursie Den Haag (3 musea + 2 ^e kamer)	Geschiedenis
5H	Workshop (beeldhouwen)	Kubv

5H/5V	Ontmoeting met schrijver op school	Nederlands
5H/5V	Lezing	Nederlands
5H/5V	Deelname Kunstschouw (expositie)	Kubv
5H	Openbaar tentamen (expositie)	Kubv
5H/5V	Theatervoorstelling op school	Engels
6V	Romereis (Musea + architectuur + gesprek Bodar)	Kubv/geschiedenis
6V	Genèvereis (Musea + Cern)	Natuurkunde/biologie
6V	Deelname Kunstschouw (expositie)	Kubv
6V	Excursie Den Haag (3 musea + 2 ^e kamer)	Geschiedenis
6V	Workshop (beeldhouwen)	Kubv
6V	Openbaar tentamen (expositie)	Kubv
	Party Puberz (meerdere optredens per jaar)	Muziek (niveau-, jaar-, vakoverstijgend)

Een aantal kleinere vakoverstijgende activiteiten

1. Al jaren organiseert Pieter zeeman leescafés waar auteurs een bezoek brengen aan onze school. Leerlingen organiseren dit en krijgen allemaal een taak om de auteur op 'n unieke en hartelijke wijze te ontvangen. Leerlingen van Mavo4 richten het lokaal in, maken posters van covers, verzorgen een drankje en 'n hapje, bellen met de auteur, kopen een cadeautje, geven een optreden, interviewen de auteur, etc. Met de bibliotheek wordt overleg gevoerd, zodat zij extra boeken van de auteur bestellen en beschikbaar hebben voor de leerlingen. Dit is een vakoverstijgend project waar het vak Nederlands het interview organiseert en een stelopdracht geeft n.a.v. het bezoek van de auteur en de Kunstvakken de coverposters als opdracht geeft. Dit is in samenwerking met SLS die voor ons de schrijfster contracteert. In de speciale expositieruimte worden de grote posters van de covers van de schrijfster tijdelijk geëxposeerd.



2. Al jarenlang is er voor alle brugklassen een leuke wedstrijd in het kader van de gedichtendag. Dit is een samenwerking tussen de bibliotheek, het vak Nederlands en de Kunstvakken. De brugklassers maken posters en gedichten rondom een thema wat bepaald wordt door de stichting: Landelijke Gedichtendag. Jaarlijks is er een ander motto. Het motto van 2020 was reizen en het motto van 2021 zal zijn: De toekomst is nu! In eerste instantie maken de leerlingen een gedicht bij Nederlands voor de herfstvakantie en bij BV gaan ze vervolgens een poster creëren. Al deze posters worden tentoongesteld in de bibliotheek en er worden meestal 3 prijzen uitgelooft aan die leerlingen die het beste gedicht in combinatie met de schildering

hebben gemaakt. Inmiddels is het succes zo groot dat de bibliotheek een speciale hoek heeft ingericht om werk van Pieter Zeeman te exposeren.

3. Jaarlijks wordt er voor Mavo 4 en Havo/vwo 5 een reis naar Amsterdam georganiseerd waar Kunstdocenten, Geschiedenisdocenten en Nederlandse docenten mee meegaan. We bezoeken daar het Rijksmuseum, het Van Goghmuseum, het Stedelijk museum, De Heer op Solder, Het paleis op de Dam, soms het Anne Frankhuis en ook filmtheater de Munt. Leerlingen maken voor Kunst tekeningen in de musea schrijven een verlag wat in samenwerking met Nederlands wordt gemaakt maar bij Kunst meetelt voor t PTA. Voor geschiedenis verdiepen zij zich in het verhaal van Anne Frank en de gouden eeuw.

4. Jaarlijks brengen we een bezoek aan Ieper. Dit wordt voorbereid door een praktische opdracht voor Geschiedenis te maken en tevens door bij KV een filmpje over de WO te maken. Leerlingen verdiepen zich zo meer in de Nederlandse geschiedenis.

5. Bij natuurkunde in de brugklas worden muizenautootjes gefabriceerd in overleg met de kunstvakken en met de afdeling PIE.

6. Bij Technasium wordt jaarlijks samengewerkt met Biologie aan de bevordering van waarborgen van de bijenhouderij op Schouwen-Duiveland.

7. Jaarlijks gaan de brugklassers naar Avifauna en t Archeon en dit is een koppeling van Geschiedenis en Biologie.

8. Jaarlijks is er voor de 1^e en 2^e jaars een afvalrace waar leerlingen van zelf verzameld afval kunstwerken gaan maken o.l.v. diverse kunstdocenten.

9. Jaarlijks is er de Romereis voor 6VWO onder leiding van een docent geschiedenis en een docent kunst uit de bovenbouw. In de Romereis zit voor de leerlingen een opdracht gekoppeld. Ze moeten een object uit de Oudheid, Renaissance of Barok op locatie in Rome beschrijven vanuit zowel kunstzinnig als historisch perspectief, dit hebben ze thuis al voorbereid voorafgaand aan de Romereis. Vanuit kunst letten ze meer op de stijl, de voorstelling, de beeldaspecten en de kunstenaar en vanuit geschiedenis worden de leerlingen geacht de historische periode van het kunstwerk te duiden en te beschrijven.

10. Jaarlijks wordt er door de leerlingen uit alle geledingen en alle leerjaren een toneelstuk gecreëerd waar de vakken Kunst, Nederlands en muziek een ondersteuning bieden.

Vak	Activiteit	Lokaal/locatie	Klas/lesgroep	Aanvang/eindtijd	Datum/week	Noodzakelijke begeleiders	Kosten €
Schoolband	Optreden	Havendagen	Gemengd	?	augustus	FRD	-
Schoolband	Optreden	Brouwershaven	Gemengd	?		FRD	-
Schoolband	Optreden	Lunchconcert	Gemengd	?	2 ^e activiteitenw.	FRD	-
		pontes					
Schoolband	Optreden	Aemstie	Gemengd	?		FRD	-
Schoolband	Optreden	Fizi	Gemengd	?		FRD	-
Schoolband	Optreden	Amazoneweek	Gemengd	?	22 febr. 2022	FRD	-
Schoolband	Optreden	2x schooltoneel	Gemengd	?		FRD	-
KM/mu/bv	Presentatie	Auditorium	Brugklas hv	Begin avond		FRD/HAN/MLB	-
		/104/105/106					
KM/mu/bv	Presentatie	Auditorium	Brugklas hv	Begin avond		FRD/HAN/MLB	-
		/104/105/106					
KM/mu/bv	Presentatie	Fizi/ auditorium	3e klas hv1		13 april 2022	Han/externen	-
CKV	Leescafé	Bibliotheek	3BK		2 ^e activiteitenw.	DAN BOO	
Ckv	Leescafé	Bibliotheek	4 mavo		1 ^e activiteitenw.	HAN DRM	
Ckv/kubv	Excursie	Amsterdam	4m/5h/5v	9.30 24.00	20 december	HAN LST	50
Ckv	Excursie	Rotterdam	4h/4v/	Hele dag	11 febr.	LST	50
Alle	Amazoneweek	School	Brugklas (alle)	5 dagen	22 t/m 25 febr 2022	HAN	20,00
Alle	Kathedralenbouwers	School en extern	3 ^e klassen	3 dagen	Einde schooljaar	LST	20,00
Alle	Schouwen-Duiveland	School en extern	2 ^e klassen	3 dagen	22 t/m 25 febr.	WNN LST	20.00
	week					HAN	
Bv	Workshop	School	2hv-km	?	Act. week december	MLB	
	fotografie						
Bv	Workshop	School	3hv-km	?	Act. December	HAN	
Ckv	Workshop sounddesign	school	5h/5v	2 uur per klas	Liefst eind september tijdens de les	LST	-
Ckv	Filmfestival	Fizi	5h/5v	Hele dag per II	Introductieweek (?)	LST	15,00 (?)
Kubv/ges	Romereis	Rome	6v/5h	6 dagen	21-27 febr.	LST JOL	675
Kubv	Workshop	Lokaal 105	4h/4v/5v	3 uur	22 december	LST	-
Kubv	Workshop	Lokaal 105	5h/6v	3 uur	22 december	LST	-
Kubv/ges	Excursie	Brussel	4h/4v	Hele dag	25 maart	LST JOL	50
Ckv	Workshop	School	4h	3 uur	26 mei	LST	
	Tekenen met licht						
Ckv	Workshop	School	4v	2 uur	21 december	LST	
	3d printpen						

Ckv	Workshop	School	3bk	3 uur	Juni	DAN	
Bv	Workshop	School	2bk	4 uur	November	DAN	
Bv	Workshop	School	1bk	3 uur	December	BND	
Ckv	Workshop	School	3bk	3 uur	December	DAN	
Km	Excursie	Den Bosch	3hv	Hele dag	april	Han	35
Vak	Activiteit	Lokaal/locatie	Klas/lesgroep	Aanvang/eindtijd	Datum/week	Noodzakelijke begeleiders	Kosten €
Km	Workshop grime	School	3hv	3 uur		Han	
Km	Workshop film	School	3hv 2	2 lesuren	10 weken lang	Han/externen	
BTE	Mondeling Tentamen	School	M4	Hele dag	Januari, maart	HAN/LST	
Kubv	Openbaar tentamen	School	5h/6v	Hele dag	20 januari	LST HAN	-
Kubv BTE	Expositie kunstschoonw	Kunstschoonw	M4H5V6	2 weken	Juni 2022	LST HAN	
KM KM	Expositie	Goemanszorg	MHV2	4 maanden	Juni 2022	HAN BND	
KM/BV	Expositie	Watersnoodmuseum	BKMHV	1 maand	Juni 2022	BND HAN	
KM/BV	Expositie	Stadhuismuseum	BK2	2 maanden	Jan. 2022	DAN.....	
KM/BV	Expositie	Bibliotheek	Alle brugkl.		maart	HAN.....	
KMKM	Expositie Kathedralenbouwers	School	3MHV	1 week	Eind febr 2022	HAN BND	
KM	Radio S-D	Studio	Pilot V1	2 uur per groep	Oktober t/m maart	HAN.....	
KM	Experience	School	Basisschool gr8	9 x 2 uur	Okt t/m febr	HAN MLB	
KM	Cultuurdag	School	600 leerlingen	Hele dag	Juni/juli	LST	12.500